І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: BArcly 7-5337
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 40. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го БЕРЕЗНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 7, 1967 No. 40. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Понеділок, 6 березня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВИЗНАЧНИЙ ЕКОНОМІСТ ВИМАГАЄ зменшення федерального бюджету, який зачинає випадати з-під контролі Уряду. Так твердить д-р Артур Ф. Бирнс, колишній голова Ради Економічних Дорадників президента Айзенгавера, тепер президент Крайового Бюра Економічного Досліду і професор Колюмбійського університету. Д-р Бирнс сказав, що коли Конґрес не зменшить федерального бюджету, „то основа нашої економіки буде послаблена." На думку цього економіста не буде цього року збільшення прибуткових податків, бо економіка виявляє познаки сповільненого темпу розвитку. Але д-р Бирнс не передбачає економічної знижки в цьому році.

РОБЕРТ Ф. КЕННЕДІ МАВ БИ брати участь у правиборах в стейті Ню Гемшір. Про це повідомив нюйоркський лікар д-р Мартин Шеперд, який очолює громадський комітет за вибір „Кеннеді - Фулбрайта". Цей комітет має вже 25 відділів і 3,000 членів. До кінця цього місяця він має повідомити, чи виборці в стейті Ню Гемшір, де найвчасніше відбуваються правибори, мають вписувати на виборчі картки прізвище нюйоркського сенатора Роберта Ф. Кеннеді. Але цей Комітет вже дав платні оголошення до ньюгемпширських часописів, шукаючи помічників для кампанії в користь сенатора Кеннеді в 1968-му році. Сам сенатор Кеннеді просив цю групу припинити кампанію в його користь, але вона його не слухає.

ОКРУЖНИЙ ПРОКУРАТОР Джім Ґаррісон в Ню Орліні, Луїзіяна, прикликав на переслухання 42-річного Данта Марачіні в справі змови на вбивство президента Кеннеді в 1963 р. Марачіні влітї 1963 р. працював в тій самій фірмі, що Лі Гарві Освалд. Прокуратор Гаррісон переслухував Марачіні 98 мінут. Марачіні вже четверта особа, переслухувана в справі вбивства Кеннеді. Клей Л. Шо заарештоаний і звільнений за кавцією. Переслухано в цій справі ще Джеймса Р. Ріволлена і Діна Андрюса. Андрюса питали про особу якогось „Клея Бертнарда", який мав зв'язки з гомосексуалістами і з Лі Освалдом.

СУД В ОЛБАНІ, Н.Й., судив члена тайної Мафії Джана Франзеса, який сам призвався до того, що вбив „30 або 40 або і 50 осіб", бувши на службі Мафії та змушуючи виконувати *плян цієї підпільної злочинної організації*. Розправа над Франзесом і іншими чотирма злочинцями тривала п'ять тижнів. Преса зобов'язалася під час розправи не публікувати зізнань злочинців і робить це аж тепер. Франзес може дістати найбільшу кару 65 років тюрми. Стільки само можуть дістати злочинці Джозиф Флоріо і Ніколас Потерс, а Вілліям Ґраббе і Джон Матера по 15 років тюрми.

В ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ біля Кентену в стейті Огайо згинули 37 осіб, 34 пасажири і 3 члени залоги. Джетовий літак Конвеєр 580 летів із Колюмбусу до Толіда і несподівано впав при автостраді ч. 67 у віддалі 8-ох миль від Кентону. Окрема комісія Цивільної Аеронавтичної Ради виїхала на місце катастрофи, щоб перевести слідство над її причиною. Пілот саме перед катастрофою телефонував до контрольної стації про те, що міняє висоту лету. Це перша більша летунська катастрофа в ЗДА від 6-го серпня, коли в Небрасці в летунській катастрофі згинули 42 особи.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ мав у столиці Бірми Ранґуні тригодинну розмову з консулем Північного В'єтнаму і двома делеґатами Північного В'єтнаму, які очевидячки спеціяльно для тієї цілі прибули до Ранґуну. Після тієї розмови У Тант висловився песимістично про можливості замирення у В'єтнамі в недалекому часі. Прибувши до Калькути, в поворотній дорозі до Лондону й Ню Йорку, У Тант заявив, що головна перешкода у В'єтнамському замиренню — взаємне недовір'я воюючих сторін. У Тант є бірменцем і відбував там відпустку, відвідавши свою 86-літню маму.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК І ЯПОНСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ТАКЕО МІКІ ВИСТУПИЛИ в суботу 4 березня разом на телевізії за посередництвом комунікаційного сателіта. Такео Мікі висловив переконання, що Комуністичний Китай переборе теперішню кризу й стане примирливішим супроти Заходу, а Дін Раск запевнив про готовість ЗДА направити взаємини з Пейпінґом, але не за кошт Тайвані (Формози).

У РИМІ ВІДБУЛИСЯ 4-ДЕННІ РОЗМОВИ представників Католицької Церкви і Світової Ради Церков про наближення поглядів на подружжяя: як ставитись до мішаних подруж, чи зберігати тверду католицьку доґму про нерозривність подружя, що внеможливлює розводи, як нормувати віровизнання дітей мішаних подруж і т. п. Це були розмови інформаційного і підготовного характеру, без ніяких конкретних вирішень.

В ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ТРИВАЮТЬ ПОСИЛЕНІ БОЇ. На південь від демаркаційної лінії, що ділить Південний і Північний В'єтнам, американські частини вбили в трьох днях 270 комуністів. Недалеко кордону Камбоджи одна американська сотня впала в засідку і потерпіла важкі втрати. Знову ж два досі напевне ще неустійнені літаки, що надлетіли від Ляосу, збомбардували приязне урядові Південного В'єтнаму село, при чому згинули 83 цивільні мешканці і к. 175 було ранених. Це були, мабуть, американські літаки.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР В ОН АРТУР ҐОЛДБЕРҐ ПРИБУВ з Південного В'єтнаму до столиці Філіппін Манілі, де відбувається конференція американських амбасадорів з далекосхідніх держав. Ґолдберґ переконував у Сайґоні південно - в'єтнамських лідерів, що треба стосувати амнестію супроти членів В'єтконґу, якщо вони готові перейти на сторону уряяду, та що особливо треба притягати до державного війська старшин з комуністичної підпільної армії.

З'ЄДНАНІ ДЕРЖАВИ ЗАЙМАЮТЬ СУПРОТИ СЕРЕДНЬОГО СХОДУ становище, що його спрецизував був президент Джан Кеннеді 8 березня 1963 року — заявив речник Державного Департаменту. Себто — проти всякої зовнішньої аґресії та зокрема проти спроби комуністів захопити там владу. Ця доктрина стосується так само Південно - арабської Федерації з морською фортецею Аден, що її Британія рішила евакуювати в наступному році. Єгипет субвенціонує і організує терористичну акцію, що має на цілі прилучити ту частину Арабського півострова до Ємену, де тепер насправді правлять єгиптяни через покірливий їм республіканський уряд.

НОВООБРАНА РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА ВІДБУЛА СВОЇ ПЕРШІ НАРАДИ, ВИСЛУХАЛА ЗВІТІВ ТА СХВАЛИЛА БЮДЖЕТ І ПЛЯН ПРАЦІ

Ню Йорк. — Обрана Дев'ятим Конґресом Американських Українців в жовтні минулого року Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки відбула тут минулої суботи, 4-го березня, в приміщеннях Українського Інституту Америки свої перші наради, що тривали від год. 10:30 ранку до 7:30 вечора та в яких взяли участь 15 членів Екзекутиви УККА, 37 членів Політичної Ради та 8 членів Контрольної Комісії. Члени Екзекутиви і Політичної Ради з опозиційних угрупувань, які були обрані Конґресом, але відмовились від участи в керівних органах УККА — разом в кількості 20 осіб, не взяли участи в нарадах, що їх відкрив голова УККА проф. д-р Лев Добрянський та якими ввесь час проводив екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір. Секретарював ред. Ігнат Білинський. На вступі Рада Директорів прийняла пропозицію, щоб на членів Ради прийняти ще зголошених представників Американських Приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів д-ра Нестора Процика та Селянської Партії п. Дмитра Мельника. Рада Директорів вислухала звітів скарбника д-ра Ярослава Падоха, президента проф. Лева Добрянського і екзекутивного віце-президента Йосипа Лисогора, обміркувала їх та в результаті схвалила запропонований бюджет і плян діяльности на цей рік.

Фінансові справи

Касир УККА д-р Ярослав Падох склав фінансовий звіт і пред'явив новий бюджет УККА на біжучий рік. Вплати за минулий 1966 рік осягнули $85,302.29. Останній Конґрес Американських Українців коштував $16,867.-24 і приніс $2,000.00 недобору. Звітодавець висловлює опінію, що треба, щоб Контрольна Комісія переводила контролю кожного пів року. На жаль, вона ще досі не уконституувалась, а тільки голова попередньої Контрольної Комісії мґр. Р. Ґуґлевич перевів контролю. Новий бюджет передбачує прибутки на $115,000.00, в тому числі $100,000.00 членських внесків від осіб і організацій. У резерві мали б залишитись $12,205.00. Тепер у касі УККА є $5,646.00, та $35,000.00 на окремому конті будови Дому УККА. Звітодавець поручав зберегти основну ставку $10.00 членського річного внеску, але поручав більшу участь у т. зв. Клюбах платників Народного Фонду, члени яких добровільно вплачують по $25, $50 або $100. Зголосились вже 432 особи, як платники по $25. Водночас д-р Падох зголосив внесення на розписання окремої збірки на будову чи купно дому УККА, згідно з рекомендацією осстаннього Конґресу.

Над фінансовим звідомленням, прелімінарем бюджету і його окремими позиціями, над проблемою збільшення прибутків із членських внесків та над справою нового дому УККА розвинулась 2-і-пів-годинна дискусія, в якій забирали слово С. Куропась, В. Кульчицький, Т. Семанишин, О. Ховайло, Ст. Вовчак, Е. Лозинський, М. Ценко, В. Забродський, І. Винник, Д. Ярко, А. Батюк, А. Драган, О. Грабовенська, О. Калинник, М. Дольницький. Проєкт д-ра М. Ценка про введення нової системи членства в УККА на базі вплачених квот передано Фінансовій Комісії, як теж низку інших внесків і рекомендацій. Проф. Л. Добрянський висловився проти підвищування суми на Вашингтонське бюро. На внесок д-ра Ґалана прийнято до відома фінансовий звіт та затверджено прелімінар бюджету. Прийнято одноголосно внесення О. Грабовенської, щоб усі члени керівних органів УККА вплачували річно членський внесок у висоті $25.00. На численні запити й сумнівні справи відповідав д-р Я. Падох.

Доповідь проф. Лева Добрянського

Проф. д-р Лев Добрянський виголосив понад одногодинне звідомлення про політичну акцію на терені Вашинґтону. Пригадав, що в епосі посиленої акції Уряду за „будову мостів" до комуністичних країн европейського Сходу 72 члени Конґресу, конґресмени і сенатори, виголосили до „Конґресового Рекорду" промову з нагоди роковин державної самостійности України. Підкреслює потребу акції „здолу", листів окремих громадян і організацій до конґресменів і ссенаторів даної місцевости. Ставить за приклад д-ра А. Жуковського з Північної Дакоти, який з'єднав собі обох сенаторів та конґресменів. З'ясовує суть акції т. зв. "Liberty Lobby", себто впливання у кулюарах на окремих сенаторів і конґресменів в різних окремих справах. Подає численні приклади парляментарних штучок, головно довкола ґоґосної справи консулярного пакту ЗДА й СССР. Якщо цей договір здобуде ратифікацію в Сенаті, то й тоді справа ще не закінчилась, бо залишиться широке поле, щоб мешканці міст, де большевики хотіли б відкрити консулят, протестували в листах до сенаторів і губернатора. З'ясовує суть „Тижня Поневолених Націй". Видано книжку про цей „Тиждень". Ведеться дальшу акцію за створення окремої Конґресової Комісії для справ Поневолених народів. Продовжується заходи щодо марки Шевченка. Рік Об'єднаних Націй для справ людських прав вможливлює нову актуалізацію справи боротьби проти совєтського колоніялізму. Так само можна використати в цій справі конвенцію проти народовбивства. Йдуть заходи, щоб довести до великої дискусії в Конґресі на тему американської політики супроти Совєтського Союзу. Головування в Сенатській Комісії Закордонних Справ Дж. В. Фулбрайта створює великі перешкоди всякій українській акції.

Доповідь Й. Лисогора про Світовий Конґрес

Йосип Лисогір склав обширне звідомлення про стан підготови до Світового Конґресу вільних українців.

(Закінчення на стор. 7-ій)

ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Цілоденні збори Ради Директорів УКК попередили наради Екзекутиви, що відбулися попереднього дня, в п'ятницю 3-го березня, в приміщеннях Українського Інституту Америки та на яких обмірковано справи, що були предметом нарад Ради Директорів. Найбільше уваги на засіданні Екзекутиви віддано справам повної консолідації в УККА та Світового Конґресу Вільних Українців. Нарадами, що їх відкрив проф. Л. Добрянський, проводив Йосип Лисоґір. Перед нарадами Екзекутиви відбулися ще засідання поодиноких Комісій, зокрема Фінансової, Публікаційної та Консолідаційної.

ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ

ЗАКЛИК КУК З НАГОДИ 50-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

Зближається день 17 березня 1967 року, в якому проминe 50 років від того історичного моменту, як в Києві, столиці України, сформувалась Українська Центральна Рада, яка станула на чолі українського народу і трьома універсалами 1917 року заманіфестувала перед цілим світом хід Української Національної Революції і незабутнім 4-им Універсалом з 22 січня 1918 року надала правну форму самостійній і від нікого незалежній, вільній і суверенній Українській Народній Республіці, яка 22 січня 1919 року злучила всі українські землі в одну нерозривну і соборну єдність.

Продовж 4-ох років ця відновлена держава українського народу переживала зміни державної форми від Української Народньої Республіки через Українську Гетьманську Державу до Директорії УНР, але зміст її сутеренітету ніколи не мінявся. В нерівній боротьбі і без ніякої допомоги зі зовні в усіх арміях відродженої України і на всіх фронтах її оборони за цю суверенну державу положили голови на полях слави сотки тисяч найкращих синів українського народу.

Ця боротьба за суверенність відродженої України проти її окупантів не припинялась ані на одну хвилину. Вона йде по сьогоднішній день усіми силами опору українського народу в Україні, як і всіми силами тих українців, яким доля судила служити Україні поза її межами. Півстоліття тої безперервної боротьби гартувало і гартує силу невмирущого українського народу, мільйонами жертв нищених голодом, катованих засланнями, випробовуваних долею еміґрацій, які ніколи не капітулювали перед силою ворога.

Гідним відзначенням того 50-річчя Української Національної Революції хай буде Світовий Конґрес усіх українців, що живуть в країнах вільного світу. Щоб мова того Конґресу не залишилась пустим апелем, він мусить бути Конґресом всіх нас. Цей Конґрес не сміє стати грою таких чи інших коньюктур, ані не сміє обезцінитись зовнішньою демонстрацією, якщо сила його мови має бути почута на ввесь світ, сила апелю Світового Конґресу Вільних Українців, на який чекає в цьому ювілейному році ввесь український нарід в Україні і поза Україною.

Відзначаючи 50-річчя Української Національної Революції, Комітет Українців Канади кличе всіх українців Канади достойно відмітити цей півстолітній ювілей при нагоді святочних зібрань усіх наших організацій. В цю велику річницю схилім голови перед героями українського народу, затіснім ряди нашого організованого життя, об'єднаймо всі наші сили, осудім усякі вилами з нашої національної дисципліни і скріпім відданість і віру нових поколінь українців, що народилися поза Україною, в нашу боротьбу за ідеал Української Національної Революції — за незалежну, суверенну і соборну Державу Українського Народу.

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
Президія

Вінніпеґ, 20 лютого 1967

Організаційна Комісія для Світового Конґресу Вільних Українців відбула чергові наради

Ню Йорк. — В суботу, 4-го березня, тут в приміщеннях Українського Інституту Америки, після зборів Ради Директорів УККА, відбулися чергові наради Організаційної Комісії Підготовного Комітету Пан-Американської Української Конференції для Світового Конґресу Вільних Українців. У нарадах взяли участь: голова Комісії Йосип Лисогір, який проводив нарадами, мґр. І. Базарко, інж. Вол. Базилевський, ред. Ігнат Білинський, д-р Богдан Гнатюк, д-р Вол. Ґалан, інж. А. Ґудзовський, ред. А. Драган, д-р Роман Клюфас, інж. Степан Куропась, пані Олена Лотоцька, д-р Вол. Михайлів, дир. Степан Спринський і д-р Матвій Стахів. Ці наради Організаційної Комісії відбулися перед заповідженими на 17 і 18-го березня ц. р. пленарними нарадами Підготовного Комітету, себто Організаційної і Програмової Комісій, що відбудуться у Вінніпеґу та в яких від Організаційної Комісії візьмуть участь Й. Лисогір, І. Білинський, д-р М. Стахів і ред. А. Драган. На суботніх нарадах Організаційна Комісія розглянула цілий ряд плянів і проєктів, що їх вона пропонуватиме для схвалення Підготовному Комітетові відносно організації та переведення Світового Конґресу та цілого ряду зв'язаних з ним імпрез. Світовий Конґрес, як уже повідомлено окремим Маніфестом, має відбутися 16-19 листопада цього року. Негайно після нарад у Вінніпеґу будуть проголошені да публічного відома всі встановленні і узгіднені подробиці щодо СКВУ.

Управа НТШA нараджувалась над Конґресом української вільної науки

Ню Йорк. -- Під головуванням проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького відбулося в Ню Йорку, 5 березня 1967 р., чергове пленарне засідання Управи НТШA в справі влаштування Світового Конґресу Української Вільної Науки, що відбудеться в листопаді 1967 р. Вислано запрошення до участи українським науковим та вищим педагогічним установам. Організаційна Комісія Конґресу визначить з черги тематику доповідей, які будуть виголошені на Конґресі, затвердить племінар видатків та видасть друком програму Конґресу з змістом доповідей в англійській мові. З видавничих справ Управа НТШ обговорила видання „Казки мого життя" Б. Лепкого, чергового тому „Українського Архіву", „Записок", дальшого тому „Доповідей" та 6-го тому „Просідінґсу" Математично - природничої Лікарської Секції. (НТШ). Управа вислухала звіту проф. Стецюка про відбуті в біжучому сезоні наукові конференції та доповіді і прийняла плян дальших конференцій на біжучий сезон. Скарбник інж. Р. Кобринський зложив вичерпний звіт з фінансової діяльности Т-ва, зокрема висліди Різдвяної збірки на видання збірників на пошану Франка, Грушевського і ін. Подрібний виказ жертводавців буде поданий у „Вістях НТШ" в пресі. На закінчення засідання, Управа прийняла нових звичайних членів, а саме проф. Я. Томашівського з Геттісбирґ, Масс. і проф. О. Левицького з Шикаґо, Ілл.

ПРОТИВНИКИ У СПРАВІ В'ЄТНАМУ

Колишній сенатор й кол. президентський кандидат Республіканської партії Беррі Ґолдвотер (ліворуч) гостро виступив на пресовій конференції у Піттсбурґу проти становища сенатора Роберта Кеннеді (праворуч) у справі В'єтнаму. Сен. Кеннеді поручав припинення бомбардування Північного В'єтнаму, проти чого рішуче виступив також державний секретар Дін Раск.

Ніксон підтримує В'єтнамську політику Джансона — проти Р. Кеннеді

Вашинґтон. — Колишній віце-президент Ричард Ніксон, колишній і потенціяльний дальший кандидат республіканців на президента ЗДА заявив перед своїм відлетом на тритижневу подорож до Европи, що він підтримує В'єтнамську політику президента Джансона, зате відкидає пропоновану політику сенатора Роберта Кеннеді. Що стосується бомбардування Північного В'єтнаму — заявив Ніксон — „Джансон має рацію, а Роберт Кеннеді помиляється". Ніксон відлетів в неділю 5 ц. м. з своєю дружиною Патрицією (Пат) до ряду вільних і комуністичних країн Европи „в інформаційних цілях". Комуністичний уряд Польщі відмовив йому візи не подавши причин. Ніксон пригадав, що коли він їздив до Польщі в офіційному характері віце - президента ЗДА, то маси поляків ентузіястично вітали його. Це, мабуть, і було причиною теперішньої відмови йому візи. Речник Державного Департаменту висловив жаль, що польський уряд відмовляє візу „визначному американцеві".

Де Ґолль виграв вибори до парляменту у Франції

Париж. — Партія французького президента де Ґолля виграла недільні вибори до парляменту. За вислідами виборів з усіх 470 виборчих домівок на території континентальної Франції — листа де Голля дістала 8,453.512 голосів, цебто 37.75% всіх відданих голосів. На другому місці стоять комуністи, які зібрали понад 5 мільйонів голосів, на третьому лівий некомуністичний бльок та щойно на четвертому — демократично - міщанський центр. Однак тільки 73 посли на всіх 476 членів французького парляменту остаточно вибрані, бо щодо всіх останніх відбудуться ще тісніші вибори в найближчу неділю. Нема ще звідомлення з заморських посілостей Франції, які висилають 16 послів до центрального парляменту у Парижі. В попередньому парляменті де-ґоллісти мали 284 мандати на всіх 486. Тепер вони матимуть, мабуть, 250-280 мандатів, — трохи менше, як їх мали, проте все ж абсолютну більшість.

Апеляційний Суд уневажнив засуд Комуністичної партії

Вашинґтон. — Апеляційний Суд ЗДА скасував засуд Комуністичної партії з 1965-го року за те, що вона, згідно з законом про внутрішню безпеку з 1950-го року, не зареєструвалася як аґент чужої держави і не подала списка членів своєї крайової управи головному прокураторові. Більшість суддів твердила, що закон МекКарена з 1950-го року не є згідний із Конституцією ЗДА, з її П'ятою Поправкою. Один із суддів Апеляційного Суду Карл МекҐовен пригадав, що в цій справі сказав був колишній президент Гаррі С. Труман, який порівнював вимоґу реєстрації комуністів до „вимоги, щоб злодії реєструвалися в шерифа". П'ята Поправка до Конституції дає право американському громадянинові нічого не робити такого, що було б його самообскарженням.

Передбачають завзяту боротьбу в Конґресі за зміну закону про військову службу

Вашинґтон. — В конґресових колах передбачають гостру боротьбу проти урядового проєкту змінити закон про військоову обов'язкову службу, який Уряд мав внести вже 6-го березня по думці рекомендацій, які поробила окрема Комісія, визначена Президентом. Ця Комісія пропонує, щоб до військової служби покликувати наймолодші річники, це значить, починаючи від 19-го року. До військової служби мали б покликувати тих юнаків, яких визнають здібними військові комісії, які витягнуть собі жеребок про те, що їм випадає обов'язок служити в збройних силах ЗДА. Комісія плянує також, щоб майже скасувати відкладення військової служби студентам, які продовжують навчання в академічних школах, як це діється тепер. Конґресмен демократ із Луїзіяни, визначний член Комісії Збройних Сил, Едвард Герберт заявив, що він проти того, щоб до військової служби покликували за допомогою льотерії.

БУКОВИНЦІ ВІДБУЛИ ЗУСТРІЧ

Ню Йорк. — В суботу, 4-го березня, тут у приміщеннях Народного Дому відбулася вже традиційна річна зустріч членів Об'єднання Буковинців з участю понад 100 осіб. Зустріч відкрив голова Центрального Об'єднання Буковинців інж. Іван Жуковський. Місцеву Буковинську Громаду очолює д-р Новосівський. Вступну молитву провів всч. о. Іванюк. У мистецькій програмі виступали скрипаль Венке, якому на фортепіяні акомпаніювала Калина Чічка - Андрієнко, і танцюристка Тамара Лютик зі своєю малою сестрою. Проводив зустріччю Омелян Суховерський.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Поради на злу адресу

1-го березня ц. р. Сенат ухвалив додатково на В'єтнамську війну 4 з половиною більйона долярів і підтримав в'єтнамську політику Президента окремою резолюцією, в якій обіцяє всебічну підтримку для висланих туди американських вояків, з одночасною апробатою старань Президента тієї війни не „поширювати". Наступного дня Палата Репрезентантів одноголосно затвердила ті додаткові воєнні кредити, відмовившись від будь-якої додаткоої резолюції. В той самий день демократичний сенатор в Ню Йорку Роберт Кеннеді виголосив на пленумі Сенату промову, в якій дораджував погодитися на пропозицію Ганою — припинити бомбардування Північного В'єтнаму, взаміну за що комуністи обіцяють засісти за конференційний стіл.

Виступ сенатора Кеннеді спричинив негайну заяву державного секретаря Діна Раска й оприлюднення листа президента Джансона, в яких вони ствердили ще раз, що в минулих двох роках кілька разів припинювано налети проти Північного В'єтнаму — без найменшого позитивного відгуку збоку комуністів. Сам сенатор Кеннеді визнав, що може повторитись історія з 3-річними мировими переговорами в Панмунджомі у Кореї, використаними для скріплення збройної сили комуністів. Він пропонує протидіяти тій загрозі двома способами: щоб мирові переговори розпочались протягом тижня після припинення налетів і щоб міжнародна контроля стежила за поведінкою комуністів.

Можна глибоко сумніватися, чи пропоновані сенатором Кеннеді ходи довели б до тієї цілі, якою є заведення у В'єтнамі та в усьому обширі азійського Півдня миру і ладу у волі, з забезпекою проти нової комуністичної аґресії. Сенатор Кеннеді не відповів на сутній запит: чи можна вірити в добру волю комуністів? Бо без такої віри не можна ризикувати таким експериментом, в якому йдеться про долю американського війська у В'єтнамі і тамошнього народу. А без доброї волі у комуністів нема ніякого глузду говорити про переговори, мир і безпеку.

Незалежно від політичних амбіцій Роберта Кеннеді, які часто диктують йому виступи з уваги на персональний розголос, у даному випадку він не вніс своїми пропозиціями нічого нового в дебати над проблемою В'єтнаму. Сенатор Кеннеді робить ту саму помилку, що й французький президент де Ґолль, генеральний секретар ОН У Тант, голова сенатської закордонної Комісії Дж. Б. Фулбрайт чи лавреат мирової нагороди Нобеля Мартін Лютер Кінґ: вони адресують свої поради до президента Джансона, замість адресувати їх до Го Чі Мінга.

Навчання доброї поведінки

Велика більшість виховників та суспільних діячів в Америці погоджуються, що злощасне рішення Найвищого Суду з 25 червня 1962 року, яким визнано молитву в публічних школах за „протиконституційну" і виключено її навіть в тому разі, коли б забажали її батьки та учні, — що це рішення в своїх наслідках сприяє зростові молодечої розгульности, ба навіть злочинности. Нема ніяких сумнівів, що виховування дітей і молоді в релігійному дусі, почавши від такої скромної щоденної процедури, як обов'язкова молитва на початку і в кінці шкільної науки — розвиває добрі первні в дитині й молодій людині, вполюючи в її свідомість і підсвідомість віру в існування вищої Сили, яка порядкує світом і є символом добра.

Нав'язуючи до сумної статистики молодечого злочинства в Америці й недавнього звернення Президента до Конґресу в справі боротьби проти злочинности, відомий коментатор Дейвід Лоренс у своїй статті „Навчання моралі не зараховано до табу", надрукованій в „ЮС Нюз енд Воорлд Ріпорт" 13 м. м., звернув увагу на те, що вправді Найвищий Суд „прогнав" із шкіл молитву, але не позбавив учителів можливости навчати в школах дітей і молодь засад моралі, почуття обов'язку і доброї поведінки.

Нема, мабуть, в Америці такого вчителя в народній і середній школі, який гірко не нарікав би на розгуканість, неслухняність, брак дисципліни і гін до капостей у своїх учнів. Але мало-хто з педагогів турбується защепленням в учнів тієї поваги до своєї особи й до шкільної установи, на якій будується дисципліну учнів не тільки під час науки, але й у позашкільному житті, в шкільному віці й пізніше. Нарікання на те, що в американських школах забагато подається так званої формальної науки, речевих відомостей, і замало звертається уваги на формування характеру дітей і молоді — в'ється червоною ниткою крізь всю дискусію, яка ведеться на цю тему у фаховій і загальній пресі. Відомо, що в молоду голову можна напхати багато різного знання, але мало з того користи молодій людині, коли поруч із тим знанням не має вона здібности відрізняти добро від зла, коли не має моральних засад, коли змалку звихнений її характер, — коли це самолюб, егоїст, зарозумілець, духовий анархіст, який „не визнає" прийнятих норм пристойної поведінки і культурних манер.

Ось на що всі батьки й педагоги повинні класти найбільше ваги у своїй праці з дітьми й молоддю.

НАТИСК МОСКВИ

Мюнхен. — У грудні 1966 року в Бонні створено уряд „великої коаліції" — християнських демократів і соціял - демократів. В декларації нового уряду сказано, що Німецька Федеративна Республіка прямує до нормалізації відносин з своїми сусідами. На це відгукнувся, як перший, комуністичний уряд Румунії: після відвідин румунського міністра закордонних справ Манеску в Бонні Румунія вступила в нормальний дипломатичний зв'язок із Західньою Німеччиною.

В Східньому Берліні, де „речами керує" московський намісник, комуніст Ульбрихт, зчинився з того приводу великий переполох: німецькі комуністи відчули в нормалізації відносин між Німецькою Федеральною Республікою і „народними демократіями" велику загрозу для своєї „держави".

Щоб інші совєтські сателіти не пішли слідом за Румунією, уряд Ульбрихта звернувся до „старшого брата" в Москві, мовляв, рятуй, бо комуністичний світ загине, коли в Бонні сидітимуть дипломати Польщі, Болгарії, Угорщини та інших „народних демократій"...

В цій точці інтереси Кремлю і Східнього Берліну сходяться: в Москві хочуть тримати політику сателітних урядів „на припоні". Ось чому почав уряд СССР викликати в Москву міністрів Болгарії, Угорщини, Чехо - Словаччини на консультацію. Темою розмов була політика цих країн щодо Західньої Німеччини.

Після цих нарад і порад у Москві уряди „народних демократій" заговорили іншою мовою про нав'язання дипломатичних відносин з Бонном. Вони вимагають, щоб уряд Західньої Німеччини відмовився від своїх претенсій репрезентувати цілу німецьку націю; щоб боннський уряд визнав теперішній кордон між Польщею та Західньою Німеччиною по лінії рік Одри - Нісси; щоб Західня Німеччина визнала за законний уряд Ульбрихта в так званій „Німецькій Демократичній Республіці". Без цього, мовляв, „народні демократії" не можуть вступити в дипломатичний зв'язок із Західньою Німеччиною.

В Бонні оцінюють цей наступ як чергову спробу Москви ізолювати сателітів від Західньої Німеччини. Адже ж Москві не потрібне замирення між сателітами і Західньою Німеччиною. В інтересі володарів Кремлю ситуація непевности, ворожнечі, небезпеки. Московська пропаґанда розмальовує Західню Німеччину як державу, що готова кожної хвилини почати новий „Дранґ нах Остен" — натиск на Схід, щоб поневолити народи. В цій уявленій ситуації Москва виступає як ратівниця народів, загрожених німецьким імперіялізмом.

У політичних колах Бонну ставляться спокійно до нової хвилі пропаґанди зі Сходу, бо вона не є в інтересі сателітних урядів. У празі чи Будапешті питаються люди: „Чому Москва має посольство в Бонні, а чехам чи мадярам це заборонено? Москва, посилаючи в 1955 році своїх дипломатів до Бонну, не вимагала від уряду Західньої Німеччини, щоб він вирікся права представляти цілу німецьку націю, і не домагалася визнання Бонном кордону Одра - Нісса". Виходить, як у тій приповідці: „Що можна попові, то дякові зась!".

Можна сподіватися, що й після цього натиску з Москви уряди „народних демократій" підуть за прикладом румунських комуністів. Бо одна річ пропаґанда, а друга — політичні інтереси.

П. А.

БОЙКОТУЮТЬ... ВЛАСНУ ПРЕСУ

Идеться про совєтську пресу українською мовою та україномовні видання в Україні. Щокілька місяців в „Радянській Україні" та інших періодичних виданнях УССР з'являються скарги читачів на те, що ніде купити місцеве республіканське видання, як газету, так часто і книжку. Останній раз згадувалось про це в „Радянській Україні" 17 січня.

Минув місяць і ось знову в тому ж офіціозі ЦК КПУ замітка: „Газета в кіоску". Справа нібито покращала аж у шістьох областях! Представники „Союздруку" — а тими імперськими наглядачами від преси й видань покрита вся Україна — вирішили на своїх нарадах нібито поліпшити доставу і поширення „мєстної", республіканської преси (читай — україномовної). Але й тепер „Радянська Україна" стверджує, що „Союздрук" не всюди „забезпечений потрібною кількістю автотранспорту", що „подекуди газети невчасно доставляються залізничим транспортом та авіятранспортом"... Упродовж грудня й січня до Харкова, наприклад, республіканські газети — не всесоюзні! — потрапляли „в другій половині дня і 15 разів — наступного дня". Київська „Радянська Україна" сама викриває факт русифікаторської, імперської політики щодо україномовної преси в УССР, кажучи, що „такі випадки трапляються майже в усіх областях, де газети доставляються повітряним флотом"...

Очевидно, по - українському треба було б написати тут просто — „літаками" або вже „повітряною фльотою"... Але навіть видань з такою „закостенілою" українською мовою, з багатьма русизмами „Союздрук" не бажає допускати до українського читача на його ж батьківщині! Идеться, звичайно, не про бойкот совєтської ж преси, а про пляновий бойкот української, навіть скаліченої, мови в УССР. Тому й наклади дитячих україномовних видань такі малі, і журнали українською мовою потоншали, і з сторінок багатьох періодичних видань позникали відомості про наклад-тираж... Подібне діється і в інших не - російських республіках Совєтського Союзу. Тому питання про культурний ґеноцид, ведений московсько - большевицькими окупантами не повинно сходити з нашоого овиду. (Єн)

Яків Зозуля

ТВОРЦІ ЧЕТВЕРТОГО УНІВЕРСАЛУ

(2)

8) Микола Любинський, закінчив університет в 1917 р., як правник. Замучений в НКВД десь у 1931 році.

9) Гаврило Одинець, селянин з нижчою освітою. Згинув під час сталінських „чисток".

10) Євген Онацький, закінчив університет, як історик. Журналіст. Живе в Арґентині. Можливо, що цей мандат заступав Сергій Бачинський, що закінчив університет в Тулузі, Франція. Загинув з рук большевиків у 1940 році.

11) Микола Салтан, закінчив університет в 1917 р., як правник. Доля невідома.

12) Олександер Сервюк, закінчив університет в 1917 р., як правник. Загинув з рук Ґестапа в 1942 році.

13) Аркадій Степаненко, лідер Селянської Спілки, освіта невідома, але був культурний у поведінці. Доля невідома.

14) Микола Стасюк, звільнений з Гірничого інституту перед закінченням студій; лідер Селянської Спілки. Доля невідома.

15) Павло Христюк, закінчив Київський Політехнікум, як аґроном; журналіст, син кубанського козака. Загинув в НКВД у 1930-их роках.

16) Микола Чечель, закінчив університет, як математик. Загинув з рук НКВД в 1930-их роках.

17) Микита Шаповал, лісничий з середньою освітою, резерв. старшина, письменник. Помер у Празі в 1932 році.

18) Микола Шраг, студіював в Московському університеті право, але невідомо, чи закінчив студії; син члена Державної Думи Іллі Шрага. Загинув в НКВД у 1930-их роках.

Від фракції Української Соціял - Демократичної Робітничої партії (УСДРП):

1) Сергій Веселовський, закінчив Київський Політехнікум, як інженер. Можливо, що живе дотепер у Венесуелі.

2) Володимир Винниченко, звільнений з університету; великий письменник і лідер УСДРП. Помер у Франції в 1956 р.

3) Йосип Гермайзе, закінчив університет, як історик, був мобілізованим вояком. загинув на засланні після процесу СВУ в 1930 р. Його міг заступати Сергій Паночіні, підпоручник російської армії, з яким він чергувався на зборах. Помер у Києві на туберкульозу.

4) Михайло Єреміїв, закінчив Політехніку, як інженер машино - будівельник, журналіст. Живе дотепер у Швайцарії.

5) Євген Касяненко, інженер, загинув з рук НКВД. Можливо, що замість нього був на засіданні Григорій Довженко, електротехнік, професійний службовець. Помер у Франції в 1960 р.

6) Яків Левченко, освіта нижча, мобілізований вояк. Доля невідома.

7) Борис Мартос, закінчив Харківський університет, як математик; кооперативний діяч. Живе тепер в Америці.

8) Микола Порш, адвокат, економічний дослідник України, лідер УСДРП. Помер у Німеччині за другої світової війни.

9) Валентин Садовський, закінчив Петроградський Політехнікум і Київський університет св. Володимира, як правник. У 1945 р. був схоплений в Празі совєтською армією, відвезений до Києва і загинув в НКВД.

10) Михайло Ткаченко, адвокат. Помер на засланні в Серпухові.

11) Левко Чикаленко, закінчив Петроградський університет як археолог; син мецената Євгена Чикаленка, видавця „Нової Ради". Помер в Америці у 1965 р.

Від фракції Українських Соціялістів - Федералістів (раніше ТУП):

1) В. Бойко, освіта висока. Доля невідома. Його міг заступати Михайло Корчинський, адвокат, що помер у Львові перед другою світовою війною.

2) Макар Кушнір, освіта висока, журналіст, був на еміґрації в Швайцарії. Доля невідома. Його міг заступати Кость Мацієвич, аґроном, викладач аґрономічної школи в Петроґраді. Помер у Чехо - Словаччині в 1944 р.

3) Андрій Ніковський, закінчив Одеський університет як правник; журналіст і редактор „Нової Ради", лідер УПСФ. Загинув з рук НКВД в 1930-их роках. Його міг заступати Олександер Шульгин, що закінчив університет як історик і помер на еміґрації в Парижі в 1964 р.

4) Іван Фещенко - Чопівський, інженер - технолог, доцент Київського політехнікуму. Схоплений совєтською армією у Катовицях, вивезений до Києва, де був засуджений на 10 років концтабору, помер в Карелії в 1952 році.

Від дрібних партій:

1) Федір Крижановський, адвокат, лідер українських трудовиків. Доля невідома.

2) Тихон Осадчий, освіта середня, лідер Селянської Спілки і лідер партії Українських Народних Соціялістів.

3) Чапковський, освіта невідома, лідер фракції безпартійних. Доля невідома.

Від національних меншостей:

1) М. Балабанов, освіта висока, редактор російського часопису „Киеская Мысль", лідер російської Соц.-Дем. Роб. Партії меншевиків. Доля невідома.

2) Кость Кононенко, закінчив університет, економіст. По другій світовій війні вийшов на еміґрацію, де повернувся до українського політичного життя і був членом УНРади від Організації Українських Націоналістів революціонерів (Бандери). Помер в Америці у 1964 р.

3) Дмитро Чижевський, закінчив університет; літературознавець і філософ. З виходом на еміґрацію в 1920 р. почував себе українцем. Живе тепер у Західній Німеччині.

4) Л. Скловський, освіта висока, лідер російських соціялістів - революціонерів. Доля невідома.

5) Сухових, освіта висока. Доля невідома.

6) Соломон Ґольдельман, закінчив Київський Комерційний Інститут і там був викладачем; директор бюра посередництва праці в Києві, лідер жидівської партії Поалейціон. Живе тепер в Ізраїлі.

7) М. Лібер (Ґольдман), заступник члена Малої Ради М. Рафеса від жидівської партії „Бунд". Доля невідома.

8) М. У. Шац-Анін, освіта висока; від жидівської Об'єднаної Соціялістичної Партії. Був на еміґрації в Литві і там загинув у 1940 р.

9) Дубинський, освіта невідома; виступав від жидівської Об'єднаної Демократичної Партії. Доля невідома.

10) Корсак, освіта невідома; від Польської Партії Соціялістичної - лівиці. Доля невідома.

11) Почентовський, освіта невідома; від Польського Централу. Доля невідома.

Статистика Малої Ради, як тих, що голосували в справі Універсалу, так і тих, що могли їх заступати чи були неприсутні, така:

Членів, які мали закінчену високу освіту було разом 35; Членів з незакінченою високою освітою 6; Членів, що мали середню освіту 9; З нижчою освітою було всього 5; З невідомою освітою було 5. Всього — 60. Серед них адвокатів і правників було 10, професорів університету 4, інженерів, істориків, журналістів 11, економістів, кооператорів, політиків, математиків, письменників 10, інших фахів 8 і невідомих фахів 17.

П. С. Цією статтею я виправляю деякі неточності, які трапилися у моїй статті „Універсал 22-го січня 1918 року", надрукованій в „Свободі" з 22 січня 1964 р.

(Кінець)

Софія Кушнір

ЗАХИСТОК УКРАЇНСТВА

Яким рідким і дорогоцінним скарбом є на еміґрації — бабуня! Бабуня для дітей, а мати, теща, або свекруха — для дорослих!

Ми приїхали на еміґрацію здебільша самітні. Тільки щасливці між нами зуміли привезти жінок і дітей. Інші — парубки й дівчата — з'явились тут поодиноко і заклали родини вже на чужині, одружившись по війні. Матерів же привіз лише дехто.

Ніхто на еміґрації не нарікає на тещу і свекруху. В нашому суспільстві в Америці без сліду пропали такі розповсюджені колись, звичайно несмачні дотепи на тему тещі. Очевидно, тертя й конфлікти можуть траплятися і тепер. Вони рідкі або часті в залежності від доброти, такту, розуму людей.

Розумна мати здає собі справу з того, що в молодому подружжі панею дому є її дочка чи синова, а головою родини — син чи зять —, і не буде їм накидати свою волю. Молоді мусять допасовуватися одне до одного, мусять навчитися бути подружжям, бути панею і паном свого дому. Третя особа, навіть приязна і кохаюча, може викликати конфлікти.

Молоді мусять влаштувати собі життя згідно з власним смаком, а їх смак може різнитися в тому чи іншому деталі від смаку матері. Молоді мусять, як подружжя, набрати досвіду — а досвід здобувається також і шляхом неуникнених помилок. Молоді не можуть часом оминути і сварки — і мусять полагодити це самі між собою, без свідків, мусять вибалакатися, виплакатися і кінець - кінцем погодитися, не тому, що їх хтось до цього нагинає, а тому, що згода виникне з власного імпульсу їх сердець.

Але мати, яка, спонукана своєю добротою, прагне облегшувати дітям життя, надміру часто встряваючи в їх життя, як і мати, яка сіє інтриґи, бунтуючи сина проти синової чи дочку проти зятя, — діють на шкоду дітей і на власну шкоду: дітям утруднюють зжитися і зростися в нову, самостійну родину, а для себе здобувають нехіть найближчих собі осіб. В першому періоді життя молодого подружжя розумна мати змагає до того, щоб не накидатися дітям, а вже особливо з ними не мешкати.

Та яку ж велику ролю вона починає відігравати тоді, коли появляються внуки!

На еміґрації не маємо слуг, не маємо няньок. І не завжди молода мати може дозволити собі зректися заробітної праці. Бабуня стає тоді захистом і підпорою домашнього вогнища. Це вона пильнує дітей, коли молоді батьки йдуть у гості, до кіна, на засідання чи збори. Це вона веде господарство, коли молода мати хвора або лежить у пологах. Це вона заступає молоду матір, коли та мусить працювати.

Завдяки бабуні діти говорять виключно по - українськи, бо вона оповідає їм свої спогади про українське село, про український ліс, українську весну, українську визвольну боротьбу, про давно померлих прабабунь. Це вона читає їм „Сина України", „За сестрою", „На уходах", більше, ніж мати, пильнує їх молитви.

Це вона переписується по змозі з Краєм, підтримує родинні стосунки, це вона вміє варити українські страви, шиє дітям нові сорочинки, прикрашає українськими вишивками хату, пришиває зятеві ґузики і втримує в порядку родинні фотографії. Коли вона мешкає з сином чи дочкою — вона є душею дому; коли ж мешкає окремо — приходить часто і є очікуваною гостею. Коли сама заробляє — обов'язково допомагає дітям грішми, коли ж не може заробляти — не стає тягарем, бо своєю присутністю уможливлює заробітну працю дочці.

Цими шляхетними прикметами визначалась і померла 25 лютого сл. п. Люба Петрик — співзасновниця Відділу СУА у Вашинґтоні, смерть якої і викликала ці рефлекції.

Немає багато бабунь на еміґрації, але все ж таки тут і там вони є. Якою пошаною їх оточують! Яку духову владу вони справують! Як відмінно, більше по - українськи, більше стародавньо, більше патріярхально виглядає життя родин, які мають бабунь! В зурбанізованому житті нашої еміґрації пересічний український дім дещо нагадує американський готель. Але там, де є бабуня — він виглядає як закутина України, як оаза українства.

На запитання, до кого на еміґрації маю найбільшу пошану, кого найбільше люблю й ціную і на кого найбільше, як на захисток українства рахую — відповідаю без вагання: на бабуню!

Віктор Приходько

УКРАЇНА В ОГНІ „ПЕРЕВИХОВИ"

1

Останні події в Україні, а саме засуд і покарання наших людей, знову звертають нашу увагу на обставини та умови життя в Україні. Кого і за що покарано? Засуджено на 3, 4 і 5 років тяжкої в'язниці людей молодшого й середнього віку — скромних діячів української культури — передусім викладачів української мови і літератури. Засуджено майже 20 осіб, (за іншими відомостями — значно більше), перервано їхне родинне життя і працю, і до соток знищених українських відомих письменників, поетів, науковців приходять нові жертви.

Справді, припала Україні виключно тяжка доля, і мимоволі людина спиняється над думкою: як зарадити цьому історичному лихові? Бо справа не тільки в переслідуваннях, засудах та навіть нищенні видатних людей, а справа також у всіх тих експериментах, що провадяться над тілом і душею українського народу.

Маємо тут на увазі оте систематичне, вперте намагання „перевиховувати" нашу людність, відібрати у неї її мову, викривити психологію і прищепити поняття і погляди, глибоко противні нашій людині.

Оце „перевиховання" відбувається різними способами і каналами, торкається різних річей та об'єктів, і треба тільки дивуватися тій наполегливості та неперебірливості, з якими це робиться.

Передусім — русифікація. Переводиться вона різними способами й засобами — і це тема, що вимагала б окремої розвідки. Досить зазначити, що школа, преса, видавництва, театр, урядові установи, кіно, радіо — все це служить цій головній меті: поставити нашу, українську людину в умови, в яких їй не була б потрібна рідна мова. Зокрема ж тут особливо виділяється видавнича ділянка. Коли порівняти кількість книжок, які виходять російською мовою, їх тиражі з кількістю й тиражами української книжки, то маємо яскраву картину російського імперіялізму, колоніялізму й шовінізму.

Але цього мало! Большевицький режим хоче влізти в саму душу народу, переробити її, старається, щоб наш народ забув те, чим жив віками, і набрався „нового духу", нових „ідей".

Способом для цього служать українські пісні, але не ті пісні, які знає і співає наш народ, а перероблені та зфальшовані, а також нові, видумані, скомпоновані, які подається та пропаґується, яко „народні".

Наведемо кілька прикладів.

Зразком перших, зфальшованих пісень може служити, наприклад, загальновідома українська пісня:

Ой, у полі жито
Копитами збито,
Під білою березою
Козаченька вбито.

І далі в пісні переповідається, як прийшли до мертвого козака три дівчини, яких він кохав.

Що ж із того зробили большевики?

Отже, нова пісня, яку вони ширять у своїх співаниках, виглядає так:

А в городі жито
Копитами збито,
Під білою березою
Комсомольця вбито

Ой, убито, вбито,
Затягнено в жито,
Червоною китайкою
Оченьки прикрито.

Ой, прийшла дівчина
З карими очима
Тай підняла китаєчку
Та й заголосила.

Ой, прийшла другая,
Та вже не такая (!)
Та й підняла вона
прапор
Тай твердо сказала:

Спи спокійно, друже,
Ти боровся дуже,
Плакать я не буду,
Тебе не забуду.

Прапор беру в руки,
Вгору підіймаю
І усе юнацтво
Вперед закликаю!

Коментарі тут цілком зайві. Із старовинної народної, суто ліричної пісні зроблено халтурну аґітку.

Або інша пісня. Відома, улюблена стрілецька пісня. Якже вона виглядає у совєтськім співанику?

Ой, видно село,
широке село під горою,
Ой, там ідуть стрільці,
червонії стрільці до бою.
А хто піде з нами
буде славу мати,
Ми йдем
за свободу воювати

Не за Україну, як співали наші героїчні стрільці, а за свободу, звичайно, за комуністичну, невільничу „свободу"!

Або наша стара, загальновідома жартівлива пісня:

Ой, за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька
Воликом чорненьким...

Орала, орала,
Не вміла гукати
Та й найняла козаченька
На скрипочку грати...

А ось що з неї зробили большевики:

Ой, за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,
Там оре мій милий
Трактором новеньким.

Цей трактор, як символ колективізації і колгоспної неволі, большевицькі „піїти" вставляють, на наказ начальства, всюди, де тільки дасться.

А щоб народ не відвертався від тої чи іншої халтури, старається давати перші строфи на взір старих українських пісень, як, наприклад: „Ой, у лузі та ще й при березі"; „Ой, щож бо то та й за ворон"! „Співаночки мої весело співаю" і т, д.

Початок підроблено, а далі йде звичайна пропаґанда про колгоспи, про „щасливе радянське життя", пропаґанда, підсипана совєтським сахарином, а при тім, розуміється, бездарна.

Ось, наприклад, пісня: „За річкою, попід гаєм". Починається „по-українськи", а далі вже вилазить з неї:

Гей, там трактор
землю крає,
А трактора милий водить
Та ще й пісеньку заводить
(як собака, чи що?)

Його пісня веселенька
Припадає до серденька,
А я з річки воду брала
Тракториста вподобала

Та як його не любити,
Коли вміє він водити
І трактори і комбайни,
Ще й танцює дуже файно.

Він веселий і вродливий
І завжди трудолюбивий,
До схід сонця вийде в поле
І не зна біди ніколи!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, ЩО ЄДНАЄ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ І КАНАДИ В ОДНУ МОГУТНЮ УКРАЇНСЬКУ ЗАМОРСЬКУ ТВЕРДИНЮ, ПОЧАВ СВІЙ ПОХІД ДО 100,000 ЧЛЕНІВ. УКРАЇНЦІ КАНАДИ! ДОКЛАДІМ ВСІХ СИЛ, ЩОБ НАША УЧАСТЬ У ЦЬОМУ ПОХОДІ ДАЛА НАЙБІЛЬШИЙ ВКЛАД У РОЗБУДОВУ І ЗАКРІПЛЕННЯ ЦІЄЇ ТВЕРДИНІ!

КАНАДІЙСЬКА ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

Рік XIV БЕРЕЗЕНЬ, 1967 Ч. 3 (128)

Богдан Зорич

УНС В КАНАДІ

Навантажені працею буднів, постійним поспіхом, стривожені універсальною безідейністю нашої доби, маємо мало часу зробити зупинку, глянути на пройдену дорогу, на всі її провулки, збалянсувати успіхи, невдачі — вміти зробити загальні висновки на широкі шляхи нових днів, нових завдань.

І саме, я хотів би, у короткій формі подати резюме з праці УНСоюзу в Канаді, поділитись із українською громадою цими здобутками, які нам залишив 1966-ий рік, а над якими безперервно з запалом і посвятою працювала ціла організаційна система УНСоюзу в Канаді.

Водночас я хочу теж з'ясувати наші незреалізовані пляни, підкреслити наші недоліки в реалізації наших задумів і, вкінці вказати на нові напрямні, нові аспекти організаційної праці УНСоюзу на терені цілої простірної Канади.

Пройдений 1966-ий рік на карті цілої системи УНСоюзу заблистів як один із найбільш продуктивних, творчих і видатних років росту УНСоюзу в Канаді за ввесь час свого існування у цій країні. Ми, канадійські союзовці, спільними зусиллями і гармонійною співпрацею зорганізували 1,160 нових членів і цією цифрою здобули 25% загально - зорганізованого числа обох теренів за 1966-ий рік.

Це виїмкове організаційне досягнення, після покриття усіх природних втрат, що їх кожна забезпеченева організація мусить поносити, в кінцевому балянсі дало нам на 1967-ий рік 600 нових членів чистого приросту.

Об'єктивно треба ствердити, що на 60 існуючих у Канаді Відділів УНСоюзу, що розкинені в сімох провінціях, організаційну працю пророблювала тільки частина наших клітин, яка в організаційних змаганнях брала живу участь, без спочинку змагалась за збільшення і скріплення своїх клітин і до розбудови УНСоюзу в Канаді доклала багато праці та зусиль.

Свої успіхи завдячуємо теж історичному процесові, який переходив УНСоюз за 72 роки свого існування, а який, перейшовши різні етапи свого розвитку й зазнавши великих ударів із нутра та ззовні, став усеукраїнською, загально - національною організацією і ця національно демократична лінія УНСоюзу, хоч змінялися часи й люди, змінялися обставини й потреба, хоч за той час нераз наступала переоцінка вартостей, але залишилась принципова підстава, яка стала основною базою цієї заморської твердині українських спільнот по-за межами України.

Слід підкреслити ще один важливий момент, коли говоримо про УНСоюз, який, звичайно, дискутанти хочуть характеризувати тільки як забезпечення - асекурацію. А тим часом, завдання і цілі УНСоюзу — це насамперед охопити організаційно як найвищий відсоток свідомого українства на північно - американському континенті, створити сильний український економічно - господарський фактор і при допомозі нього розбудовувати важливі ділянки нашого культурно - духового і національно - політичного життя. Допомога для виховання нашої молоді і будова для неї культурних домівок, уділювання догідних морґеджових позичок на церкви, національні доми і культурні установи — це одне з головних завдань фінансової політики УНСоюзу.

Характеристична риса УНСоюзу, яка відрізняє його від других асекураційних організацій, це його понад - конфесійність і понад - груповість. Усе-український характер, — це його дзеркало, його леґітимація. Громадський знову стаж УНСоюзу, безперебійне пропаґування „Свободою" впродовж 73-ьох років серед безжалісного світу й холодного та збайдужілого до нас оточення українського імени і боротьби за перемогу нашої історичної правди, видавання вартісних історично - політичних публікацій з метою познайомити цей чужий світ із історією України й її народа, вкінці приналежність УНСоюзу до УККА і КУК, кваліфікує цю установу як високо - громадську інституцію, що сповняє дуже корисну місіонарську функцію та виконує видну національну ролю.

Найближчі наші завдання на 1967 рік у Канаді — це мобілізація усіх союзових надійних сил для розбудови і росту УНСоюзу в Канаді, це реалізація проголошеного трирічного організаційного пляну, який заставить союзових активних і ідейних діячів у Канаді до напруженої праці, до організаційних змагань.

Сьогодні вже слово за українською людиною північно - американського континенту, а в тому і за канадійським українцем, чи піде він втертими доріжками в ділянці життьової асекурації і прийматиме з різних компаній грамоти, чи може озоветься у ньому здоровий національний і господарський глузд і він у пропорційності до своєї національної свідомости стане дальше розбудовувати могутній усеукраїнський центр, Український Народний Союз.

Ярослав Падох

НАДІЇ НА КАНАДУ

Нашій союзовій Канаді присвячене це число „Трибуни УНСоюзу" з подвійною метою. Перша мета — це признання за канадійський труд для добра УНСоюзу в минулому, а зокрема в 1966 році, а друга — це публічне висловлення наших надій, які не від сьогодні в'яжемо з великою канадійською землею та її українською громадою.

Добре заслужилася для УНСоюзу, а в парі з цим й для всієї української організованої громади, наша союзова Канада в минулому році. Вона, як передовий змагун побила майже всі рекорди і придбала більшість нагород призначених за працю. На три нагороди для переможних округ, дві здобула Канада. Одну — Округа Торонта за найбільше число придбаних членів, а саме 704, а другу — Округа Монтреалю за найкраще відсотково виконану квоту придбаних нових членів у минулому році. Придбавши 246 членів, ця невелика Округа виконала свою квоту в імпонуючому відсотку 190%. Також третя канадійська округа, для якої не вистачило нагороди (бо третю здобула округа Ню Йорку), також дуже прикладно виконала свою річну квоту, бо її перевищила на цілих 37 відсотків.

Не гірше справилися з минулорічними завданнями поодинокі союзові діячі. Обласний організатор і гол. радний Василь Дідюк здобув найбільше число членів на всю Канаду та ЗДА, саме 303, а відділовий організатор, гол. радний Дмитро Попадинець здобув у свою чергу найбільше число нових членів поміж всіми відділовими організаторами, а саме 75 й став поміж ними першуном.

Також Відділи Канади придбали великі успіхи в минулому році. Єдиний Відділ, який в минулому році здобув сотню членів, був канадійський, а саме 402 в Етобікок коло Торонта, а за ним другим був Відділ 434 в Монтреалі, якому забракло до сотні тільки три члени. По три чверті сотні здобули Відділи 445 в Вінніпеґу та 461 в Велланді. Ось так перші чотири Відділи у всім УНСоюзу були канадійські.

Додати б, що не тільки найуспішнішими, постійними та найкращими відділовими організаторами УНСоюзу в 1966 році були канадійці, але також найуспішнішою жінкою - організаторкою була канадійка пані Анна Бурій з Етобікок, яка придбавши 58 членів (крім того 26 здобув її чоловік!) придбала ім'я найуспішнішої жінки - організаторки в 1966 році та здобула призначену за це премію: Англомовну Енциклопедію Українознавства. Щоб закінчити цю довгу листу успіхів союзової Канади додаймо, що на чотирьох організаторів, які здобули премію - гостинний побут на „Союзівці", три організатори походять з Канади.

В Канаді працюють з поважним успіхом, крім заст. гол. предсідника і директора Канадійської Канцелярії Богдана Зорича та обласного організатора й головного радного Василя Дідюка, також постійні організатори: пані Софія Куца в Торонті та Осип Сквирський в Монтреалі, які також виявляють поважні успіхи. В далекому Вінніпеґу працює наш гол. контролер мґр. Іван Геврик, який придбав минулого року 75 членів. Також постійний організатор Єфим Омельченко з Ґрімсбі заповідає у цім році збільшену активність.

Минулорічна прикладна активність Канади, яка не тільки обмежувалася до старих теренів союзової праці, яка там йде від понад 50 років, але посунулася далеко на Захід, який відвідав заст. гол. предсідника Богдан Зорич у своїй тримісячній поїздці, принесла також значне збільшення не тільки нових членів, яких 59 Канадійських Відділів придбали в 1966 році 1,154, але також поважний чистий прибуток, який підніс число канадійського членства з кінцем минулого року до загального числа активних членів, 7,966, а всього членства разом із членами, які є на виплаченому та продовженому забезпеченні, до числа 8,361. Також загальна сума забезпечення значно збільшилася як і пересічна сума нових грамот. Отож Канада є на доброму шляху дійти вже може в цьому році до давно плянованого й бажаного числа 10,000 членів. Вже сьогодні УНСоюз є найбільшою українською братською організацією не тільки в усій Америці, але також в самій Канаді. Відновлена помітна активність канадійських Відділів УНСоюзу дає змогу це передове місце закріпити та постійно скріпляти.

Канадійці, уряд й населення з гордістю підмічують при кожній нагоді свої величезні простори, свої незліченні багатства та свої невичерпні можливості росту. Це саме відноситься також до українського життя в Канаді, а в межах його й до Українського Народного Союзу, який пов'язався з українською Канадою сотнею видних й невидних ниток. Згадати хоч би Англомовну Енциклопедію Українознавства, якої другий том небаром відійде до Канади до друку, або вже поважне число церковних та громадських установ, яких розвиток тісно пов'язаний з моральною та матеріяльною допомогою УНСоюзу. Наші надії на нашу українську, союзову Канаду необмежені й незмінні. Якщо праця, проведена в ній у минулому році, буде продовжуватися й скріплюватися у цьому й наступних роках, вони напевно здійсняться повністю. Наші найкращі бажання йтимуть слідом нового канадійського труду для добра нашої громади.

МИХАЙЛО СТАР МОЖЕ БУТИ ПРЕМ'ЄРОМ КАНАДИ

Торонто. — Як повідомив місцевий щоденник „Дейлі Стар", чільний діяч Проґресивної Партії, колишнір міністер праці федерального уряду Канади Михайло Стар вирішив кандидувати на провідника тієї партії, на виборах, що відбудуться у вересні в Торонті. Однак, Михайло Стар кандидуватиме лише тоді, коли на той високий пост не буде кандидувати сучасний провідник і колишній прем'єр Канади Джон Діфенбейкер. Коли б же Михайла Стара було обрано лідером Проґресивної Консервативної Партії, то, за передбаченням канадійської преси, він має вигляди з-поміж п'ятьох кандидатів стати прем'єром канадійського уряду — 1-шим Прем'єром українського походження.

КАНАДІЙСЬКІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

Богдан Зорич
заст. гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС

Іван Геврик
Головний контролер

Василь Дідюк
Головний радний

Дмитро Попадинець
головний радний

Володимир Сохан

СТАТИСТИКА КАЖЕ: „ЛИЦЕМ ДО КАНАДИ"

Подані в цьому числі „Канадійської Трибуни УНСоюзу" статистичні таблиці про ріст і стан членства УНСоюзу в Канаді можуть на перший погляд здаватися мертвими і нецікавими цифрами. Коли ж прочитати їх більше уважно і проаналізувати, та зробити відповідні порівняння, то не треба навіть „компютера", щоб дістати відповідь, що наші очі треба тепер звернути на Канаду. Членство УНСоюзу в Канаді почало рости скорішим темпом, як в Америці, доказом чого є числа нових членів і стан всього членства за останніх п'ять років. Коли ж до цього взяти під увагу, що число канадійських членів в УНСоюзі становить 10 відсотків всього членства УНСоюзу, а українців у Канаді в процентовому відношенні до всіх українців на терені двох країн (ЗДА і Канади) є більше як 20 відсотків, тоді і тут цифри вказують нам шлях на Канаду для наших організаторів й союзових „каменярів".

Українці в Канаді забезпечуються вже на вищі суми, як їхні брати в Америці. Пересічна сума грамот, виданих у 1966 році в цілому УНСоюзі виносить $1,780, а канадійські нові члени мають пересічну суму забезпечення вищу, бо $2,240. Пересічна сума забезпечення всіх членів у Канаді виносить з кінцем 1966 року $1,410, а пересічна всіх членів УНСоюзу в тому ж час осягнула лише суму $962. Цей стан потверджують теж зібрані за 1966 рік вкладки життьового забезпечення цілого УНСоюзу в порівнянні із Канадою. В цілому УНСоюзі за цей рік було зібраних вкладок на суму $2,609 521.80, на Канаду з цієї суми припадає багато більше як процентове відношення числа членів, бо аж $374 047.50

В дальших порівняннях союзової Америки і Канади варто вказати на те, що серед членства цілого УНСоюзу близько 45 відсотків членів становлять жінки, тоді коли в Канаді жіноцтво сягає лише 39 відсотків членства УНСоюзу. Ця різниця у процентовому відношенні двох країн можна хиба пояснити тим, що українці в Канаді звертають більше уваги на забезпечення голов родин. Це потверджували б дані, що вже серед молоді, так на терені Америки, як і Канади, процентове відношення між хлопцями і дівчатами — членами УНСоюзу майже рівне. Це дуже відрадне явище свідчить, що батьки думають однаково, так хлопців як і дівчат, посилати на вищі студії, тому й щадять для них на ці студії на союзових грамотах. Серед дорослих членів УНСоюзу в Канаді жінки мають лише 37 відсотків членства, а чоловіки 63. Чи це означає більші, чи менші можливості для організаторів — жінок на терені Канади, важко з певністю ствердити.

Аналізуючи популярність кляс забезпечення, можна ствердити, що серед членства Америки і Канади існують різні „смаки". В Канаді найбільше популярною є грамота кляси „даблю", плаґна по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя, а в Америці вЗде перед кляса Р-20. На другому місці є вивінувальна (ощадностева) грамота кляси Е-20, так само в Канаді як в Америці. Серед молоді, так в Америці, як і в Канаді, далеко в переді є грамоти вивінувальні: студійна Е-18 ощадностева Е-20, яких завданням є дати матеріяльні засоби молоді на студії.

Цих декілька даних і порівнянь, це лише спроби вказати на цікавіші і, може, важніші місця у промовистій статистиці членства УНСоюзу. З них наші канадійські союзові діячі зможуть напевно вивести відповідні висновки і повести дальше добре заплановану працю — похід на підбій Канади, якої підсоння і психіка населення самим канадійським діячам краще відомі.

Із статистичних даних УНСоюзу можна дійти до висновку, що українці в Америці і Канаді починають вже краще розуміти вагу і потребу життьового забезпечення та його велику ролю в економічному житті одиниць, родин і народів. "Канадійці" своїми поглядами на забезпечення показуються тепер більше надійними проспектами на членів. Можна сподіватися, що УНСоюз, який працює всіми силами над освідомленням українців про вагу і ролю життьового забезпечення, ітиме дальше великими кроками вперед. Запорукою цього поступу є 73-річна праця УНСоюзу та його ідейне пов'язання в братській установі ведення фахового, високо кваліфікованого забезпеченевого діловодства і громадсько-політичної діяльности для добра свого членства, українських спільнот в Америці та Канаді і для всього українського народу. Немає сумніву, що українці в Канаді пізнали вже вартість УНСоюзу і почали масово включатися в ряди членів і діячів УНСоюзу — Союзу праці для свого народу.

Йосип Лисогір

НАЙБЛИЖЧА МЕТА

Як далеко сягає моя пам'ять, українців у Канаді завжди оточував серпанок романтизму і драми. Нас, українців в Америці, завжди цікавили й викликали подив піонерські подвиги наших братів по той бік ріки св. Лаврентія, їхнє здобування нових обріїв, як вони на західніх преріях практично голіруч перетворювали величезні обширі чагарників і пралісів у першорядну ріллю, як вони будували села і міста, творили нове життя і творять його досі. Разом з їхньою трудолюбивістю і сміливістю,ми подивляли і подивляємо їхнє вміння зберігати та поширювати і передавати найкращі зразки української культури та українських звичаїв і українського способу життя, ми подивляємо і заздримо їм їхнього поступу та їхніх досягнень в загальноканадійському політичному чи виховному житті. Для нас усіх може і повинен послужити прикладом факт, що не лише друга, але й третя та всі дальші ґенерації українців у Канаді плинно володіють українською мовою. Ми можемо тільки пишатися тим, що український нарід видав таких сильних своєю волею людей, які навіть у не завжди пригожих обставинах у Новому Світі потрапили зберегти та передати своїм нащадкам таку багату спадщину.

Український Народний Союз уже, можна б сказати, від початків свого створення і, зокрема від яких 70 років тому, як український ісход у канадійські прерії почався на більшу скалю найживіше цими українськими поселенцями цікавився, ними опікувався і їм у кожній потребі допомагав. Це ж ніхто інший, як тодішній редактор „Свободи", органу УНСоюзу, о. Нестор Дмитрів у 1897-му році відправив першу на канадійській землі українську Службу Божу, відвідуючи українських поселенців в Канаді згідно з ухвалою конвенції УНС. Ще й сьогодні тільки із великим зворушенням можна читати описи цього українського літописця в Новому Світі про його відвідини в Канаді, про радість, яку ці відвідини справляли для самітніх і осамітнених українських душ про нові надії і нове завзяття, що їх ці відвідини викликали.

Висилаючи о. Дмитрова до Канади, УНСоюз уже тоді думав про поширення на Канаду своєї організаційної мережі. Це ж бо було основною метою УНСоюзу, який ставив собі за завдання об'єднати в одну народну організацію всіх українців, де б вони не жили, звідки б вони не походили". Але, проплило ще багато води в Гудсоні і в річці св. Лаврентія, заки приступлено до практичного здійснювання цього задуму в Канаді, бо щойно в 1916-му році зорганізовано в Торонті перший Відділ УНСоюзу. Наші фармери - піонери в Західній Канаді не мали завеликого ентузіязму до життєвого забезпечення і не мали багато часу на організаційне й товариське життя.

Від 1916-го року і, практично, від закінчення другої світової війни УНСоюз почав уже могутнішими кроками та щораз ширше охоплювати організаційно ввесь канадійський терен. Сьогодні УНСоюз в Канаді нараховує 8,300 членів, що зорганізовані у своїх 55 Відділах в усіх провінціях Канади.

Важливі передумови для дальшого росту і розвитку УНСоюзу в Канаді створила минулорічна 26-та Конвенція. На ній встановлено пост канадійського заступника головного предсідника, відповідального за координацію союзової активности та її постійне розгортання. На цей пост обрано Богдана Зорича, одного з найвидатніших та найуспішніших союзових ддіячів і секретарів Відділу. Інших трьох молодших союзових діячів з Канадди ввійшли в склад Головного Уряду, як Іван Геврик з Вінніпеґу був обраний на головного контролера, а Василь Дідюк з Торонта і Дмитро Попадинець з Монтреалу на головних радних.

Нові заходи дали нові результаати. У 1966-му році зорганізовано в Канаді понад 1,000 нових членів, найбільше за всі часи. Гол. радний В. Дідюк здобув першенство між усіми повночасовими організаторами, приєднавши до УНСоюзу понад 300 нових членів. За ним успішно крокував головний радний Дмитро Попадинець у своєму монтреальському районі, здобувши майже сотню нових членів, а його округа майже на сто відсотків перевиконала свою організаційну квоту. Поважних організаційних успіхів добився головний контролер Іван Геврик в Вінніпеґу. Тривкі основи під дальший організаційний ріст УНСоюзу в Канаді від Атлантику до Пацифіку поклав заступник гол. предсідника і директор Канадійської Канцелярії УНС Богдан Зорич, відбувши восени минулого року тримісячну організаційну поїздку на Захід Канади.

В Головній Канцелярії УНСоюзу Екзекутивний Комітет завжди обмірковує організаційні проблеми в Канаді з великою дозою ентузіязму. Канада ж бо становить усе ще заледви діткнені організаційно „нові обрії" із тисячами й тисячами майбутніх членів. Усі вони повинні бути в рядах УНСоюзу в найкращому власному інтересі своєї громади. Із багатьома родами наймодернішого забезпечення за найприступнішу ціну, УНСоюз може кожній особі і кожній родині дати таке забезпечення, яке вони потребують та на яке можуть спромогтись. Дивіденди, що їх УНСоюз кожного року виплачує, грошові звороти та позички на забезпеченеві грамоти належать до найвищих в забезпеченевій практиці. УНСоюз є під постійним і стислим наглядом не тільки свого матірнього стейту Ню Джерзі, але й канадійських властей. Для добра й охорони канадійських членів УНСоюзу та для певности всі зобов'язання УНСоюзу супроти них та їх забезпеченевих грамот будуть завжди і в кожних обставинах виконані, всі фонди канадійських членів та всі впливи на їх забезпечення ульоковані у формі вартісних паперів в Забезпеченевому Департаменті в Оттаві.

Можна б назвати ще багато - багато переконливих арґументів, чому кожний українець Канади повинен належати до УНСоюзу. Але всі ці арґументи можна коротко окреслити може і банальною, але тим не менш правдивою фразою: чим більші ми є, тим більше ми можемо досягнути.

У 1969-му році Український Народний Союз відзначатиме своє 75-річчя, яке він плянує зустріти новою величиною: 100,000 членів, з того щонайменше 10,000 в Канаді. Це значить, що за ці три роки УНСоюз у Канаді повинен мати приблизно 1,700 членів чистого прибутку. За один минулий рік цей приріст виносив 600 членів. У світлі цього досягнення, визначену на 1969-ий рік організаційну мету для Канади можна вважати за скромну, але її досягнення було б новим межовим каменем у розвиткуу УНСоюзу в Канаді. І це його найближча мета.

В. Дідюк

ДОРОГАМИ КАНАДІЙСЬКОЇ ПІВНОЧІ

(З подорожнього нотатника)

До Судбур, на північ

Запланована моя організаційна поїздка від УНС на північ Канади розпочалася 6-го жовтня 1966 р. від'їздом до Судбур, де найбільша українська громада, а в ній також і наш Відділ. Судбури як осередок півночі, мали стати для мене „головною кватирою", з якої будуть охоплені також: Су Сен Марі, Кіркленд Лейк, Руан-Норанда, Тимминс і далекий Капускейсінґ.

Підготувавши все до дороги та довшого перебування на півночі, о год. 11 перед полуднем займаю місце в автобусі, що прямує до Судбур. Погода в Торонті чудова. Автобус не дуже переповнений, вигідного місця досить. Приміщуюся біля вікна, щоб вигідно спостерігати осінні краєвиди чудової Канадійської півночі, що починається вже в околиці Мускока, біля 100 миль від Торонта, та славиться своїми озерами, горами, лісами, чудовою панорамою, що під осінь вкривається різними красками: зеленими, золотими, бронзовими, жовтими, червоними; у променях осіннього сонця здається, ніби то чудовий гуцульський килим покриває землю.

Автобус мчить, а ви роздумаєте над чудом Божим Премудрости, що з любови до людини створила такий гарний світ... З коротким перестанком, автобус далі прямує, а сонце, що так гарно показалося ще в Торонті, поволі ховає свої благородні промені „за гори", щоб відпочити. Наш автобус о год. 6.15 вже був на станції в Судбурах.

Ще добре не розглянувся, аж тут вже наш пан секретар із дружиною і синком, виїхали, щоб стрінутись, та рівночасно, запросити до своєї гарної гостинної хати, щоб запланувати, як найкраще приступити до спільної праці. Знаючи п. Зацерковного, як одного з кращих наших активних секретарів і громадських працівників, я був переконаний, що великої „допомоги" від мене він не потребує, хоч спільними силами все можна зробити більше. Тут треба додати, що великою помічницею у його праці для УНС, є його дружина. По короткій виміні думок, приступаємо до праці, що, треба сказати, увінчалася успіхом. Відвідуємо окремих наших людей, а в тому й визначніших громадян Судбур, розпочинаючи від Всеч. о. пароха і декана Т. Прийми, який дуже гарно з повним зрозумінням поставився до нашої праці, як і М. Коційовський — голова місцевого КУК, мґр Гробельський, проф. Стасюк, мґр Давидяк, М. Шилюк, І. Марунчак, І. Рогожинський, О. Тарищак і другі. Участь у празнику парохії і принагідна промова, відвідини Сумівської Оселі „Білогорща", яка направду завдяки праці одиниць, стала гарною виховно - відпочинковою оселею нашої молоді, засідання управи Відділу, зустріч з членами управи БУК, гостина у домі п-ва Тарновичів, визначних місцевих громадян і працівників парохії, п-во Буби, Бурдуни, участь в панахиді за бл. п. С. Бандери та жалібні сходини в домі „Дніпро", зустріч із багатьма знайомими із різних місць і часу, а накінець — оглядини самого міста і копалень (під проводом пп. Дзюби і Тарновича), що дали нам докладний образ Судбур. Тут, у надрах є великі поклади ніклю, міді, срібла, золота, що стало основою матеріяльного буття понад 80-тисячного міста, з великою громадою українців, які у різних своїх організаціях і церквах ведуть гарну і активну працю. Можна б багато говорити про гарних і добрих людей у Судбурах, та годі всіх по імені назвати, але приємно було стрінутись з близьким „краяном" п. Косарчиним і другими. Багато річей в Судбурах мені подобалося. Маючи певні успіхи у приєднуванні нових членів та безперервної активности, я і не оглянувся, як вже пройшов тиждень часу, треба було прощатися, з обіцянкою, що в скорому часі знову загощу до Судбур.

Напрям на Су Сен Марі

Год. 11.30, і знову сідаю до автобусу в сторону далекого міста, де живе і діє багато наших людей, є наші церкви і організації. Те місто тільки ріка відділює від такого самого міста — назви, вже на Американській стороні. Місто індустрії. По дорозі минаю ще одно невеличке місто Еспанола, де живе також кільканадцять наших родин, а колись навіть мали свої організації. Під вечір заїжджаю на станцію автобусу в Су Сен Марі, назву яку тут вимовляють тільки „Су". Дзвоню до нашого секретаря п. Гуменюка. Він працює до пізнього вечора, натомість зааранжував все, і на станції зустрічає мене голова Відділу, визначний бизнесмен (власник готелю) та довголітній громадський діяч М. Манчуленко. Під'їжджаючи своїм „кадиляком", вже здалека махає рукою, усміхаючись, хоч вправді ми ніколи перед тим не стрічалися. „По знимці пізнав... Сідайте, поїдемо до мене"... По дорозі до готелю вступаємо до його гарного дому. Розгостившись в готелі, обговорюємо плян дії з п. Манчуленком, а пізніше долучується до нас секретар Відділу п. Гуменюк. Слідуючого дня приступаємо до конкретної праці, відвідуємо окремих людей, переконуємо їх в доцільності належати до УНС. Відділ наш тут невеликий, хоч наших людей, і то заможних, досить багато. Місто далеке, неначе відірване від світу, в організаційних справах мало хто сюди заглядає, тому і витворилася досить у тому напрямку велика прогалина. Небагато було досі тут зроблено в праці УНС. Але кількаденна праця показала, що у Су Сен Марі треба буде попрацювати, щоб придбати нових членів. П. Якіпчук під час неприсутности секретаря був допоміжним у праці, а пп. Бойко, Салатюк, Толинський, у проводі з головою Відділу п. Манчуленком і секретарем Гуменюком, що є активним і знаним громадським діячем, повинні б докласти всіх старань, щоб Відділ УНС ріс і розвивався тут, в далеко на північ висуненій твердині нашого поселення. З такими рефлексіями я виїздив із Су Сен Марі. Хоч активність української громади тут невелика, все ж таки є українські патріоти, що можуть ще більше зробити, як досі для української справи, до якої невід'ємно входить і УНС. З такою вірою і переконанням я дякував і прощався з моїми новими друзями, вибираючись до нового місця.

Через Норт Бей до Кіркленд Лейку

В перших роках мого приїзду до Канади, я три роки перебував у Кіркленд Лейку, де провадив рідну школу, хор і ціле культурно-освітнє життя української, тоді досить великої, громади, та майже всіх знав особисто не тільки в Кіркленд Лейку, але й околиці. Але, залишивши їх вже біля 15 років тому, велика цікавість і хвилювання зроджувалися у мене, коли всідав я до автобусу на Кіркленд Лейк із пересідкою в Норд Бею, де також живе кілька українських родин. Дощ вже за Норт Бей перемінився у сніг, який супроводжав нас аж до Кіркленд Лейку, де приїхав я вечером. Розглядаючись по Кіркленд Лейку, який дуже за пройдений час змінився, я спинився у готелі, з якого почав „урядувати" телефоном на всі сторони, починаючи від нашого секретаря п. Товтрівського. Багато деяких моїх старих знайомих знали про мій приїзд із преси, але для багатьох це дійсно була несподіванка. Українська громада у Кіркленд Лейку дуже змаліла і, здається, буде маліти далі. Бо початкові роботи у золотих шахтах перемінюються у підшукування праці у більших, а найголовніше „тепліших" містах, до яких наші люди вибираються вже на постійне. Але у Кіркленд Лейку, хоч і невелика вже громада, все одно діють українські церкви і організації. Якраз на день мого приїзду там відходив на нову парохію до Судбур о. Зварич, а парохом для великої північної території призначено молодого, енерґійного і всіми любленого тут о. Чайку. Зв'язавшися із моїми старими знайомими, другого дня повну допомогу дав мені В. Карась, голова церковного комітету, який через цілий час мого перебування був невідлучним моїм супутником, так по Кіркленд Лейку, як і в дорозі до Руан - Норанди, а опісля і до Тимминс. Шановний наш секретар Відділу п. Товтрівський, був все з нами. Родини: Холевінських, Ходорівських, Мироняків, Веселих, Майковичів, Фолесевичів, Лисівських, Федаків, Миц, Когутів — це ті, що докладають всіх старань, щоб зберегти українське життя громади. Вони і уважали мій приїзд до Кіркленд Лейку, як велику подію в організаційній ділянці, та щиро вітали і гостили у своїх гарних домах. Відвідуючи окремі родини, я наочно переконувався, наскільки змінився Кіркленд Лейк, під кожним оглядом. Зустрівся я і з новим парохом, о. Чайкою, який з щирого серця вітав мене, та докладав всіх старань, щоб якнайкраще допомогти у моїй праці. Разом я допомагав йому у Службі Божій, а колишні мої співаки, що співали колись під моїм проводом Службу Божу, і тепер, по 15-ти роках самі дуже гарно співають. Отець парох вітав у моїй особі велику українську установу УНС, а зараз по закінченні відправи присутні зібралися до церковної залі, де до них щиро я промовляв, згадуючи не тільки про УНС, але і про багато інших справ, що були для нас важливими і цікавими. Ця зустріч з давніми моїми знайомими направду залишилась гарним і милим спогадом. Другого дня о. парох і я, у супроводі голови Відділу УНС п. Фолесевича, вибралися автом до Руан - Норанди, де зустрілися із секретарем Відділу п. Вовком.

В Руан - Норанді

На вступі мушу зазначити, що Руан - Норанда, ок-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Загальні Збори Відділу УНС ч. 458 в Гамилтоні, Онт.

Дня 12-го лютого ц.р. в приміщенні будинку УНО в Гамилтоні, відбулися черговi Загальні Збори Відділу ч. 458 ім. С. Петлюри. Збори відкрив голова Відділу М. Бучок, вітаючи присутніх і Головного радного та голову округи — В. Дідюка. Зборами проводила президія: М. Бучок — голова, З. Кобилянський — секретар.

По звітах управи, запитаннях і широкій дискусії, слово до присутніх виголосив В. Дідюк, вказуючи на нашу організаційну і господарсько-економічну розбудову, зокрема розбудову однієї з наших найстарших, найбільших і найбагатших установ, якою є УНС. Він відповів на поставлені питання і думки декого, ніби УНС повинен переключитись на фахову і бизнесову установу, виключаючи громадський елемент, як сьогодні вже не конечний, бо тим займаються інші організації. На різних прикладах нашої спільноти і активности прелеґент з'ясував присутнім, що така установа, як УНС, не тільки не може зректися цього, а навпаки — мусить чимраз більше, з допомогою фахово вишколеного персоналу, допомагати в національному і господарському рості нашої громади. Багато великих громадських задумів і плянів було здійснено тільки завдяки УНС.

До нової управи Відділу одноголосно обрано управу в такому складі: М. Бучок — голова, І. Качмар — заст. голови, Ф. Стахів — фін. секретар, М. Мількович — заст. фін секретаря, З. Кобилянський — секретар, А. Рузак — касир. Контрольна Комісія: Б. Гуторів — голова, М. Мамрик і П. Мольчик — члени.

В пляні праці Відділ має перевести організаційну акцію приєднання нових членів так, щоб не тільки виконати запланований піврічний приріст членства, але виконати й зобов'язання з минулого року; підшукати спеціяльного сталого організатора для великого числа нашого населення Гамилтону і околиці і влаштувати ювілей 50-річчя УНС в Канаді. Голова президії подякував за активну участь у зборах і представникові УНС за вияснення багатьох справ та заохоту до дальшої розбудови Відділу і просив про практичну в тому допомогу, обіцяючи, що управа Відділу докладе всіх старань, щоб Відділ став одним з кращих Відділів УНС в Канаді.

Річні Загальні Збори 415-го Відділу УНС ім. Л. Українки на Скарборо

Дня 29-го січня ц.р., в приміщенні парохіяльного дому церкви св. Петра і Павла, відбулися Річні Загальні Збори 415-го Відділу ім. Лесі Українки на Скарборо. Їх відкрив секретар П. Гуменюк, привітавши головного радного Василя Дідюка і поставивши внесення на вибір Президії Загальних Зборів. Головою Президії обрано головного радного Василя Дідюка а секретарем М Микитюка. Предсідник Загальних Зборів попросив всеч. о. Р. Набережного провести спільну молитву. Після того привітав пост. організаторку п-і Софію Куцу, всеч. о Р. Набережного та всіх приявних, а також подав порядок нарад.

Протокол з минулорічних Зборів і звіт з діяльности прочитав секретар Відділу П. Гуменюк. По звіті відбулася дискусія, в якій забирали голос майже всі приявні.

Головний радний та голова Округи В. Дідюк виголосив ширшу доповідь про завдання УНСоюзу. Постійна організаторка Софія Куца подала ширшу інформацію про асекураційні грамоти, зокрема термінову із подвійною сумою забезпечення до 65 р. життя забезпеченого, та відповідала на поставлені питання.

По уділенні абсолюторії уступаючій Управі, обрано нову Управу в такому складі: М. Микитюк — голова, Зеновій Зозуляк — заст. голови, П. Гуменюк — секретар, пані А. Міносора — заст. секретаря, Антін Добуш — скарбник. Контрольна Комісія: всеч. о. Р. Набережний — голова, В. Конюх і Е. Войнарівський — члени.

При обговоренні пляну праці вирішено скликати в короткому часі ширші сходини членів Відділу УНСоюзу та запросити ширший круг громадянства, як також представників УНСоюзу, щоб розглянути акцію придбання нових членів.

На закінчення Загальних Зборів предсідник Президії подякував всім приявним за участь та побажав новообраній Управі кращих успіхів у праці.

Софія Куца

постійна організаторка

Загальні Збори Відділу УНС в Ватерфорд, Онтаріо

Хоч у неділю 5-го лютого мело - повівало снігом по фармах Ватерфордської околиці, де розташований відділ УНС ч. 449 ім. Івана Франка у Ватерфорді, то, не дивлячись на це, поважне число членів зібралося у пополудневих годинах, у гостинному домі довголітнього секретаря цього Відділу І. Михайлевича, на річні загальні збори. Збори відкрив С. Дворник, вітаючи присутніх, та головного радного і голову округи УНС — В. Дідюка, який ще в п'ятницю завітав у ці сторони, щоби найкраще підготовити не тільки збори, але зактивізувати організаційну ділянку відділу у приєднуванні нових членів. Писати протокол доручено секретареві Відділу І. Михайлевичеві. По звітах управи Відділу, які склали голова С. Дворник і секретар І. Михайлевич, було слово представника УНС, В. Дідюка, який порушив ряд актуальних проблем, підкреслюючи не тільки наші цьогорічні успіхи, але й недоліки, закликаючи всіх присутніх стати активними працівниками у рості нашої організації, а Відділу 449 — зокрема, який розкинений на великих просторах фарм, потребує направду великої уваги і опіки. Потім відбулася цікава дискусія, виміна думок, запитань і відповідей.

По уділенні абсолюторії уступаючій управі, до складу нової одноголосно обрано пп.: Степана Дворника — головою, Пилипа Закамарка — секретарем, Параню Кольман — касиром. Контрольна Комісія — Володимир Кольман, Борис Дворник.

За двадцятьлітню працю секретаря Відділу п. Івана Михайлевича загальні збори відзначили його великою почестю — досмертним почесним головою Відділу. З признанням треба підкреслити, що довгих двадцять років, у нелегких обставинах, від дня зорганізування Відділу, Іван Михайлевич гідно і належно виконував свої обов'язки. Не легко доводиться секретареві невеликого Відділу, розкиненого по далеко-милевих фармах, вести свою працю! Але він, як загартований громадський працівник, з великою допомогою своєї дружини, пані Катерини, докладав усіх старань, щоб не лише Відділ, але УНС взагальному ріс і розвивався на розлогих просторах Канади. П-во Михайлевичі, побіч громадських обов'язків, пам'ятали про свій батьківський обов'язок, коли йдеться про національне виховання своїх вже тут народжених, двох дітей, дочки і сина. Вони одержали вищу освіту і бездоганно володіють своєю рідною мовою в слові і письмі. Вони є активні у своїх громадах. Дочка, — сьогодні п-і Кольман, — це активна громадська діячка, яка прив'язання до УНС перебрала від свого батька.

Секретарем у новій управі Відділу обрано Пилипа Закамарка, активного громадського працівника так на церковному, як і національному полі. Це дає запоруку дальшого розвитку Відділу. Щирою гостиною у п-ва Михайлевичів закінчились загальні збори.

В. Д.

ЗДОРОВИЙ ВІДРУХ МОЛОДІ

Під таким заголовком тижневик „Поступ" від 26 лютого передрукував переклад однієї з публікацій новоствореної в Канаді студентської організації „Студентське Дослідне Бюро". В студентській публікації сказано: „...Ми вже хворі від „вчення" таких інституцій, як Нуклеарні Роззбройні Клюби, Рухи за свобідне слово, Щоденні В'єтнамські Комітети, Ради миру, Аліянси молодих соціялістів, Молодь за демократичну акцію, Студенти за мирову акцію, Школи соціяльної теорії, Комітети чесної гри з Кубою і групи громадських свобід. Тепер чуємо про так звані „Комітети чуйности" (Вачдоґ Комітіз), основувані нашими ультра - лівими професорами, та їх колиски для кадрів, які плянують „напучувати" уряд Канади у справах закордонної політики, — найбільш правдоподібно промощуючи свою агітацію за допущення Червоного Китаю до Об'єднаних Націй та філософію відходу з В'єтнаму"...

Богдан Зорич

ПРОСТОРАМИ ЗАХІДНЬОЇ КАНАДИ

Вересень малював золото-червоними барвами пейсажі осени. Канадійські простори забагріли багатством кольорів. Про поетичну красу канадійської осени не збираюсь писати, бо й не зумів би цього гарно зробити та й це не моє завдання. Але навіть мені — прозаїчній істоті, важко не згадати хоч одним реченням осінньої краси Канади, яку подивляв я із захопленням з висот джетового лету, пролітаючи над її західніми провінціями. На жаль, я не мандрував як турист, якому можна концентруватись на обріях краси природи, на фантастичних, приманливих кольорах лісів на узбіччях могутніх гір, на грайливих озерних плесах, що глибоко на верхів'ях Скелястих Гір манять око цікавої людини, нога якої може й не ступала по цих казкових просторах, чи вкінці на подивугідних об'єктах архітектури.

Я їхав із конкретним завданням. У мене була впевненість, що їду зустрінутись із великим числом свідомого елементу українських поселенців, поцікавитись і суспільно - громадськими проблемами і використати свою поїздку для основної перевірки всіх можливостей дальшої розбудови Українського Народного Союзу в Канаді, як наймогутнішого та найбільше стабільного громадсько-економічного чинника українського життя на північно-американському континенті.

У зв'язку з цим стали перед мною на всю ширінь ось такі важливі завдання: відвідати якнайбільше українських громад у чотирьох західніх провінціях Канади, нав'язати безпосереднє знайомство з їх провідними діячами, поінформувати їх про цілі і завдання УНСоюзу та про незрівнянні користі, які він приносить своїм членам і всій українській спільноті, нарешті — підшукати та заанґажувати нових працівників для УНСоюзу, включно із затрудненими на повний час організаторами і таким чином оживити дещо призабуті тут ідеї УНСоюзу, закорінити їх, знайти ентузіястів реалізації союзового діла.

У цій вітально важливій для українців Канади місії мені до помочі мали стати місцеві союзові діячі, щоб збірним зусиллям приспішити процес поширення та популяризування забезпеченевих і громадських ідей та користей із членства в УНСоюзі, з рівночасним наладнанням організаційної системи й праці УНСоюзу в Манітобі, Саскачевані, Альберті і Британській Колюмбії. Всі ці мої завдання проголошував офіціоз УНСоюзу „Свобода" в числах 126 і 172 минулого року.

Перша моя зупинка була у Вінніпеґу. Тут мене зустріли на летовищі мої старі добрі приятелі Юрій Гвоздулич і головний контролер УНСоюзу та голова Обласної Управи Іван Геврик, які впродовж мого перебування у Вінніпеґу виявили багато ввічливости та уважливости для доволі складних моїх обов'язків.

У цій українській столиці Західньої Канади провів я два ділових дні. Відбув засідання з союзовими діячами, спільно з головою Обласної Управи накреслив плян праці в Манітобі, устійнив майбутню дію реалізації союзових завдань в терені після мого повороту з Британської Колюмбії, Альберти і Саскачевану.

У Вінніпеґу я відвідав редакції тижневиків „Новий Шлях", „Поступ" і „Український Голос". У висліді наших розмов і зустрічей появилися в двох перших тижневиках згадки про УНСоюз і мою поїздку. Відвідав канцелярію КУК, познайомився з новим екзекутивним директором д-ром Кальбою, якого теж інформував про ролю УНСоюзу та його завдання для української спільноти в Канаді. Зустрічі із знайомими вінніпежцями, дружні й ділові розмови оптимістично настроювали мене до дальшої подорожі, до реальної праці над проєктом створення сильної союзової будови на широких просторах чотирьох західніх провінцій.

Як уже сказано, Вінніпеґ у першій фазі мого перебування зміцнив мою віру в прискорений ріст УНСоюзу в Канаді і визнання його практично всіми елементами українства як інституції всеукраїнської, що ставить перед собою історичне завдання організації якнайбільшого числа членів, спосних спільною ідеєю, і тому з почуттям більшої сміливости та розмаху полетів я до Едмонтону.

12 вересня 1966 р. я вже на летовищі в Едмонтоні, звідкіля автодоріжкою дістають до центра міста. І тут не менше по-дружньому зустрічають мене знайомі, друзі, провідні члени української громади, всі з правдивою товариською безпосередністю вітають мене. Особливо гарно при різних нагодах зустрічали мене: о. Олександер Хом'як, редактор Михайло Хом'як, професор університету Богдан Боцюрків, д-р Ц. М. Суховерський, п-во Батицькі та п-во Прокопи.

В Едмонтоні відбув я з членами Управ обох Відділів ч. 497 і ч. 503 два засідання, на яких не тільки проаналізовано найближчі організаційні завдання едмонтонського терену, але й поінформовано всіх членів обох Управ про труднощі союзової праці в зв'язку із специфікою цього терену, яка вимагає окремого підходу, негайної розв'язки союзових проблем. Над цими питаннями велася жвава дискусія під головуванням предсідника Відділу 497 д-ра Ц. М. Суховерського.

Дискусію закінчено такими підсумками: 1) негайно почати мобілізацію надійних сил для активізування і організації союзового життя і нових членів; 2) докласти всіх зусиль, щоб приспішити важливу працю над збільшенням членства в обох Відділах; 3) упорядкувати книговедення Відділу ч. 497 і створити тим самим базу, на яку міг би кожен секретар покликатись і з якої мав би змогу розпочати свою секретарську працю і свої місячні звітування. Остання справа забрала мені дуже багато дорогого часу, але її при діловій співпраці п. Осипа Гураля, що виконував у заступстві секретаря Відділу п. І. Хоми функцію відділового секретаря, наладнано, виготовлено звіт до Головної Канцелярії УНСоюзу й простелено новий, рівний шлях до дальшого росту цього найбільшого Відділу УНСоюзу в Альберті.

На цьому не можна закінчити опису мого перебування в Едмонтоні, яке тривало повних чотири тижні.

Цей час був інтенсивним етапом пропаґанди УНСоюзу, при чому я вказував на нього як на всеукраїнський фінансово - господарський і громадсько - національний фактор на обох північно-американських теренах ЗДА і Канади, так дуже потрібний для розбудови всіх ділянок нашого національного життя. Це була основна тема всіх моїх доповідей, дискусій, інформацій та елаборатів на радіопередачах.

Цією тематикою послуговувався я на сходинах пластової станиці, де мав змогу інформувати пластунство про УНСоюз, загріваючи його до членства в йому. Поруч уже згаданих, мені дуже приємно було зустрінутись з визначнішими едмонтонськими індивідуальностями: православним Владикою Андрієм і головою Консисторії УПЦ о. прот. Ф. Керницьким, о. д-ром М. Сопуляком, о. дек. Ю. Ковальським, о. Тарнавським, отцями протоієреями Фляком, Юрківським і Туржанським, головою КУК д-ром Снігуровичем, ставничим Пласту — адвокатом П. Саварином, головою СУС п. К. Телячком і багатьма іншими громадськими діячами.

З особливою приємністю згадую зустріч з редактором „Українських Вістей" д-ром Качором, людиною надзвичайно вдумливою, високої культури й академічного знання. У висліді нашої зустрічі в „Українських Вістях" надруковано короткий репортаж: 28 мільйонів — чужим, 1 мільйон — своїм".

Едмонтонські українці — люди широких плянів, повні ініціятиви, динаміки. Приємно було з ними зустрічатись, дискутувати на різні суспільно-громадські і союзові проблеми.

У висліді устійнено з членами Управ обох Відділів ряд невідкладних справ, нав'язано контакт із охочими пропаґувати союзову ідею, ознайомлено їх із основними відомостями про асекураційне діло, а з деякими проведено короткий вишкільний курс.

Вірю, що моє перебування в Едмонтоні причиниться до розвитку нашої установи — УНСоюзу, і в найближчому часі всі ті, що обіцяли змагатися за творчу союзову дію — додержать свого слова! Не сумніваюся, що так буде. Вправді, покищо немає замітнішого відлуння мого побуту в Едмонтоні, але я пояснюю собі це царюванням зимової стихії. Але от підходить провесна, і з нею напевно оживе енерґія для реалізації тих задумів, які з едмонтонськими друзями обговорювано в осінні вечори, ранки, будні та святкові дні. Ніяка ідея не може пропасти, коли має своїх визнавців і носіїв. Ідея УНСоюзу перетривала різні удари ззовні і знутра, але свій прапор несе він уже понад 73 роки, і, мабуть, немає сили, що могла б спинити його могутній похід.

Джет поніс мене на береги Тихого океану. В повноті краси царювала осінь з притаманними особливостями тихоокеанського клімату.

На летовищі ждав на мене союзовий піонер, секретар Відділу 498 у Ванкувері, Осип Касюхнич із своєю дружиною, ентузіяст союзової праці, зразковий секретар, прикладний виконавець усіх союзових настанов та передовий український громадянин у цьому портовому місті, яке своїм географічним положенням не має рівного собі в усій Канаді. Отож заїхав я до відділового секретаря п. О. Касюхнича, і ми з місця приступили до накреслення програми праці.

І знову зустрічі, розмови, дискусії, засідання, короткий вишкільно - секретарський курс, учасники якого були: Осип Касюхнич, Василь Давидяк, Степан Солтис, Євген Цюник, Іван Боднарчук, Анна Трач, Емілія Остапчук, Микола Керницький й Микола Петриків.

Вишукування адептів асекураційної праці, контакти з церковними та громадськими колами, професіоналістами, підприємцями, ідейним українським елементом, що цікавиться проблемами нашого життя, вірить у краще завтра українців у діяспорі — все це складалося на програму нашої праці, на активізування основної справи — УНСоюзу серед української громади Ванкуверу. Ми, здається, нікого не поминули, до всіх зверталися із висненням і інформаціями і всіх просили включити себе, свої родини та своїх друзів і знайомих до великої союзової родини.

Відвідував я оо. Василіян і православного о. протоієрея Хруставку, роджених в Канаді і в Україні, лікарів, адвокатів, підприємців і робітників. Особливої опіки зазнав від родини д-ра В. Ревуцького, який є професором Ванкуверського університету і написав англійською мовою наукову монографію про український театр. Ця книжка заслуговує на те, щоб українська спільнота допомогла її видати, як акаде-

Улас Самчук

У-ЕН-ЕС В КАНАДІ

Коли молимось майже щоденно „хліба нашого щоденного дай нам сьогодні", тим самим хочемо сказати, що це питання в життю людини відогравало, відограє і буде відогравати ролю першорядного значення. І не важно, чи буде це зватися „хлібом щоденним", економікою чи біологічною вимогою, основна його суть зводиться до того одного, центрального і незаперечного закону боротьби всього живого на нашій плянеті за своє існування.

Що економіка, господарство і всі пов'язані з цим функції діяння людини мають значення першорядне — для цього не треба доказів. Питання лишень, як саме ці проблеми н а й д о ц ільніше здійснити практично. Саме тепер ціле людство плянети по самі вуха заняте рішенням цього завдання. Чи буде це „червона гвардія" Мао Тсе-тунга, чи війна в В'єтнамі, чи боротьба прем'єра Великобританії Вільсона з президентом де Ґоллем за Спільний ринок Европи, а чи всі ті акції ринків, банків, індустріяльних концернів на всій землі, все це разом творить одну велику цілість змагання чотирьох більйонової маси людей земної кулі за своє існування.

І горе тим з цієї маси, які цього питання не усвідомлюють до кінця. Або вибирають не ті найкращі засоби для його практичного рішення. Маємо Америку з її невичерпальними добрами економіки, але й маємо Індію з її пів більйоном голодних людей. Маємо стабільні, монументальні господарські системи старого західнього світу, але й маємо хронічно хилі, експериментальні вигадки комуністичних доктринерів. Дуже і дуже не все одно хто і як шукає „хліба насущного", а тим самим не все одно як нагороджується його наснага силами неба.

У нашій благословенній Америці, чи буде це у ЗДА, а чи в Канаді, ці питання в основному рішені. Економіка цього континенту вже ось друге чи либонь третє століття керується тими самими, практично випробуваними засадами: особиста, конкретна, практична ініціятива кожної розумної людської одиниці. Сума таких ініціятив це загальна, суспільна економіка. На засаді цієї маметатики, цей континент створив велетенську систему господарства з його гігантськими потенціялами діяння сливе на всій землі заселеній людьми. Мабуть нема такого закутка на нашій плянеті, куди б не сягали інтереси цього господарства.

Ініціятива одиниці і її зосередження у певних центрах спільних зусиль — альфа і омеґа господарства цього простору. І не треба аж багато слів, щоб ці речі розуміти. Досить вказати на любу організацію цього роду, на любу компанію, концерн, кооперативу з кожної ділянки господарського життя, щоб питання було зрозумілим. До такої конкретної, виразно висловленої концентрації людських господарських зусиль у нашому українському секторі Америки належить в першу чергу Український Народний Союз — організація ініціятиви одиниць, злитих в один фокус взаємної співпраці, співдопомоги і співрозподілу економічних зусиль людей нашої етнічної групи. Протягом семи і пів десятка років, починаючи з найменшого, від А, від дитячого першого кроку, ця тепер потужна, монументальна, організована і перманентна побудова об'єднує десятки тисяч одиниць найсвідомішого господарсько-культурного активу нашої народної спільноти. Десятки мільйонів його ділового капіталу це дуже солідний арґумент його довголітньої роботи, яка, бувши підсумована в цілості, дала б несподівано великі цифри загального балянсу нашої суспільної економіки.

У зв'язку з цим безпосередньо напрошується питання УНС на терені Канади. Чи українці Канади вистачально використали нагоду й можливості УНС на цьому континенті? Питання лишається актуальним і одвертим бо ця, на перший погляд зрозуміла справа, вимагає ще чимало коментарів, особливо коли дивитися на неї з розширених становищ. Канадійські українці мають всі шанси стати дуже поважним господарським потенціялом у цьому просторі, Канада дає для цього сливе невичерпальні можливості, вимагається лишень багато ініціятиви, багато живого капіталу і зосередження по можливості більше фінансових засобів. І саме така інституція, як УНС може відограти тут дуже значну ролю. Вона може стати таким самим стимулюючим чинником нашої великої господарської ініціятиви, як це було в минулому, коли їй приходилось починати від того найменшого цента нашого робітника-емігранта. УНС тепер має за собою великий досвід, багато знання і довгу та добру традицію і було б непростимим гріхом, коли б цього не було використано в інтересах нашої модерної економічної розбудови. УНС може дати не лишень забезпечення на життя, але також забезпечення від недостачі власного капіталу, власної пасивности і підрядного, друго- і третьорядного становища у світі великих господарських аспірацій.

Напрошується неухильне чергове питання, а також і побажання: чи наша українська спільнота Канади зуміє поважніше, конкретніше, доцільніше і свідоміше використати досвід УНС і чи займеться піднесенням свого потенціялу на ширші і вищі позиції. Існують всі дані твердити, що вже надійшов час, коли ініціятива нашого господарства може і повинна дати значно імпозантніші висліди, ніж це було до цього часу. УНС в Канаді вже знайшов гідне признання своєї роботи, він зорганізував тисячі і тисячі активних громадян у своїх шерегах, але це ще далеко не завершення його тут діяльности. Нові тисячі повинні влитися в його активні лави роботи. Економіка це сила, це гідність, це підстава для розгорнення акції всіх ділянок життя — культури, політики, освіти. І є підстави думати, що ця акція на добрій дорозі. Добра, розумна думка, творча ідея знаходить і знайде завжди добрих, творчих, розумних людей.

Д. Попадинець

ПЛЯНУВАННЯ

Якщо ви, шановний читачу, хоч трохи цікавитесь значенням того слова — плянування — і застосуєте його до всього, що вас оточує, то переконаєтесь, що всякі обчислення на базі минулого і теперішнього дадуть чи передбачуть сподівані на не менше 90%, якщо не станеться якогось особливаго випадку.

Для таких обчислень використовується кожнорічна статистика по всіх видах життя країни нашої, суміжних і загальна міжнародня, яку ведуть Об'єднані Нації. Одним із цілости є плянування на забезпеченевому відтинку економії взагалі, а життьової зокрема, однаково, чи це є приватне, чи суспільне майно або форма господарювання.

І ось, в комплексі компактного організаційного плянування в системі УНСоюзу: 100 тисяч членів у 75 році існування, виринає на овиді так від років вказувана і надійна „цілина" - українська Канада, а зокрема її західньо - північні території.

Остання Конвенція пішла назустріч представникам Канади введенням статутово нового посту в Головній Екзекутиві — третього містопредсідника для канадійських справ, і забезпеченням одного посту на всіх п'ять в Гол. Контрольній Комісії та двох, на чотирнадцятьох членів Гол. Ради, цебто радників; Гол. Екзекутива виділила постійні кошти бюджетування кан. канцел. та оплати її директора. Крім цього, УНС оплачує обласного і окружних організаторів та готов подвоїти їх число для осягнення наміченої цілі.

Змодифікований цінник — табеля премій — і грошевих зворотних вартостей систематичного зросту дивіденди та введення нових і практичних для всякого стану і віку осіб родів асекурації (поліс) можуть задовольнити найбільш вимагаючого кандидата. Одним словом, маємо на ринку нове, модерне, корисне, вигідне, поплатне і конкуренційно - видержливе, якщо не дешевше. З цим крамом можна йти і, то сміло, між покупців і пропонувати...

Запитаєте мене, чи цей крам є добрий для поселенців тих цілинних земель Півночі і Заходу Канади? Так, навіть конечний. Ви знаєте, що життя і спосіб господарювання фармерів індустріялізується і комерсується в повному розумінні того слова, то ж кан. фармер, і той на цілині, потребують всіх родів забезпечення, а в тім і життьового.

А чи ті всі мешканці Заходу і Півночі Канади не мають такої асекурації і чекають, щоб УНС ощасливив їх своєю? Напевно мають, як і всюди, але не всі, як і всюди, і також не всі мають таку. Зрештою, асекурація є все жива і змінлива у формі і змісті до потреб консумента, і потрібна вона для всіх, молодих і старших, бідних і багатих.

Добре, а чому мова лише про Захід? А що робитиме Схід Канади?

Наш Схід, розуміється український Схід Канади, є відносно незамітний із його 12 тисяч укр. населення до 475 тисяч середньої і західньої частини країни, що становить всього заледве 2.52% стану поселенців, згідно урядового перепису в 1961 році. Скажімо, що 3% становимо ми, членів маємо вже 1.550, що дає 12 75% до стану мешканців, тоді, коли решта Канади із 6.400 членів становить до числа 463 тисячі населення з а л е д в е 1,3% зорганізування. Це і є статистика — ключ до плянування.

Недаром наш новообраний містогол. Предсідник п. Б. Зорич в тримісячній експедиції відбув розвідчо - студійну поїздку по обітованій землі, і спільно із Гол. Контролером п. І. Геврином, радився про експлуатацію тієї української „цілини".

Сподіваємось, що наші союзові діячі зуміють змобілізувати всі організаційні сили на Заході і здоженуть нас до так очікуваного і заздалегідь запляннованого 75-ччя — із ста тисячами членів!

Монтреальська Союзова Округа

Невеличка але чесна компанія... Так назвемо нашу Округу в минулому році, яка числить заледве 10 Відділів, з яких три не ростуть, а нидіють, бо не придбали ані одного нового члена, а навпаки, втратили вони зі своїх 36 — двох членів. Зате інші Відділи виявили почуття організаційного обов'язку і спільно придбали 246 нових членів, що становить 17.7% до стану членів на початку року. Правда, втратили ми 84 члени із загально відомих причин, так що в висліді цього ми збагатились на 162 члени.

У тій чесній компанії першу скрипку заграв Пластовий 434 Відділ, здобувши 97, другу 28-літній 473 Відділ при УНО 45, третю — найбільший 471 при СУМ-і 35, четверний з ряду заграв 465 на Лашін-ах із 26, п'ятий інструмент підніс 35-річний секретар „Самопомочі", а тепер 448 Відділ „Самопоміч" п. сеньйор Юрій Чайка із 21 членом. Шосте місце в сімці припало новонародженому 474 Відділові на Парк Екстеншен із 17 членами, і „покищо" останнє в сімці чесних місце припало Відділові „столичному" в Оттаві, який щойно відроджується.

Управа Окружного Комітету Відділів держить часті контакти з головами і секретарями Відділів, бере участь у річних та інших зборах членів Відділів і в засіданнях Управ Відділів та є активна в національно громадській праці на всіх фронтах, включно із „столичною" Оттавою.

Ми також свідомі того, що нам із онтарійською Округою в Торонто і з західньою у Вінніпеґу на прю не йти, бо зайця із конем не спряжеш, і те саме з округами - потентатами в Ню Йорку, Філядельфії, Шикаґо, Клівленді, Дітройті, Ню Джерзі та інших. Змагатись не збираємось, але бажаємо організаційної оцінки не кількістю - числом, а відсотковим ключем, тоді наша округа займе заслужене місце в цілій організаційній діяспорі, що й буде заохотою до дальшої праці.

Н. Н.

Річні Збори Відділів УНС

Відділи УНСоюзу зобов'язані що місяця відбувати свої організаційні збори, а раз у рік перевести вибори нового уряду на черговий рік. Хоч згідно з ухвалою останньої конвенції річні збори слід перевести до кінця березня, чимало Відділів уже перевели свої збори й вибрали новий уряд. Кожний Відділ зобов'язаний після виборів повідомити головну канцелярію УНСоюзу про склад нового уряду, вживаючи для цього окремий друк, який був висланий усім Відділам. Бувають такі Відділи, які хоч відбули збори й перевели вибори, не виповнили того друку і не відіслали його до головної канцелярії. Пригадуємо їм цей їхній обов'язок.

А тим Відділам, які ще не відбули зборів, пригадуємо, що збори треба можливо скоро скликати та дбайливо їх підготовити. Передовсім слід подбати, щоб усі члени були повідомлені про час і місце зборів. Саме оголошення в „Свободі" не завжди доходить до всіх членів, тому є вказаним повідомити членів про збори листами, чи в інший спосіб, наприклад, просити місцевих отців парохів, щоб вони проголосили це в церковних журналах чи в церкві.

Не менш важливим є обдумати ще перед зборами кого вибрати на урядовців Відділу, а передовсім на відповідальний уряд секретаря.

При цьому треба брати до уваги дотеперішню працю та успіхи в ній давних урядовців та старатися притягнути до праці нових, молодих членів. Недавно Екзекутива УНСоюзу схвалила дораджувати Відділам не вибирати наново тих урядовців, які за останні два роки не зорганізували нових членів для Відділу. Тільки постійна розбудова Відділу запевнить його постійне існування та допоможе розбудувати весь УНСоюз. Тому вибори відповідних відділових урядовців належать до найважливіших справ УНСоюзу. Підготовляючи збори й вибори, не забуваймо про це, а також не відбуваймо зборів без належної підготови.

КАНАДІЙСЬКА СТАТИСТИКА УНС

НОВІ ЧЛЕНИ И ІХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА П'ЯТЬ ОСТАННІХ РОКІВ

Рік	Нові члени	Іх сума забезпечення	Пересічна сума
1962	474	$ 651,500	$1,374
1963	665	1,583,500	2,381
1964	521	1,257,000	2,412
1965	808	1,440,000	1,782
1966	1,154	2,585,600	2,240

НОВІ ЧЛЕНИ В 1966 ПО ОКРУГАМ

Округа	Ч. Відділів	Ч. нових членів
Торонто	32	704
Монтреаль	10	246
Вінніпеґ	13	137
Кан. Відділи в Дітройт. окрузі	4	67
Разом	59	1,154

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ И ІХ СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА П'ЯТЬ ОСТАННІХ РОКІВ

Рік	Число членів	Іх сума забезпечення	Пересічна сума
1962	7,400	$6,807,866	$ 920
1963	7,493	7,838,691	1,046
1964	7,492	8,605,892	1,148
1965	7,806	9,541,343	1,222
1966	8,361	11,287,934	1,410

ПОДІЛ ЧЛЕНІВ З КІНЦЕМ 1966 р.

Дорослі	4,816
Молодь	2,536
Акцидентове заб.	614
На безпл. і випл. заб.	395
Разом	8,361

З А Г А Л Ь Н А С Т А Т И С Т И К А

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу ЗА ДЕСЯТЬ ОСТАННІХ РОКІВ

1957	4.430	1962	4,093
1958	3.727	1963	4,446
1959	4,998	1964	4,398
1960	3,567	1965	4,896
1961	4,830	1966	4,994

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ УНСоюзу ЗА ДЕСЯТЬ ОСТАННІХ РОКІВ

1957	75,986	1962	82,424
1958	76,864	1963	83,493
1959	79,199	1964	84,414
1960	79,600	1965	86,059
1961	81,441	1966	87,053

- **ЗАБЕЗПЕЧІТЬСЯ И БУДЬТЕ**
- **БЕЗПЕЧНІ, СТАВШИ ЧЛЕНОМ**
- **УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!**

Запрошуємо до конкурсу на найкращий твір про українку-піонерку

Для відзначення 100-річчя Канади і 75-річчя українського поселення в Канаді головна управа Ліги українських католицьких жінок проголошує конкурс на найкращий твір про українку - піонерку.

На конкурс приймаються: літературні прозові твори (оповідання, повість), спогади і суспільні чи історичні нариси. Твір, призначений для конкурсу, має показати віддану працю української жінки в перші роки поселення в Канаді, її високі прикмети духа і вклад у розбудову нового життя.

Три найкращі твори будуть відзначені нагородами: 100 дол., 50 дол. і 25 дол. До конкурсу запрошуємо всіх, зокрема членів ЛУКЖ і молодь.

Машинописи або зовсім чіткі рукописи просимо висилати на адресу секретаря головної управи ЛУКЖ: п-і Є. Савка, 11440 94 вул., Едмонтон, Алта, не пізніш як до 30-го червня цього року.

За Крайову Управу ЛУКЖ:
Єв. Савка, секретар
Ір. Павликовсська, голова

мічного характеру твір. За стараннями д-ра В. Ревуцького й його дружини пані Валі, що є слухачкою цього університету, я оглянув велику університетську бібліотеку, славістичний відділ, поодинокі університет с ь к і нові будови, а теж мав виїмкову приємність завдяки п-тву Ревуцьким і прекрасній осінній погоді оглянути японські парки та індіянські традиційні дерев'яні символи.

Увесь час мого перебування у Британській Колюмбії: Ванкувері, Верноні, Келовні, Кемлопсі, Ревелстоку — це було безперебійне намагання знайти гурт людей до праці, до практичної союзової роботи. Це був мій основний приціл, бо в деяких місцевостях, як ось у Ванкувер, є потреба й можливість зорганізувати два нові союзові Відділи: один в Ню Вестмінстері, а другий у Ричмонді. І хоч як вичувається брак людей до праці, я покладаю великі надії на мого старого друга Степана Солтиса, енергійного українського діяча, який з посвятою співпрацював з одним із перших піонерів союзової кампанії на заході Канади інж. В. Коссарем.

На терені Ванкуверу — у Ричмонді душпастирює о. декан С. Чеховський, досконалий знавець розміщення українських поселенців у Британській Колюмбії. Він допоміг мені багато в опрацюванні пляну наших заінтересувань та нашої експансії на Захід. Він знає докладно, скільки наших людей є на Ванкуверському острові, де вони живуть, чим займаються, який їхній матеріяльний стан. Це саме відноситься до головніших шляхів і вузлових міст як Принс Руперт, Принс Джордж, Кемлопс, Вернон, Келовна, Пениктон, Ревелсток. Енциклопедична пам'ять о. С. Чеховського — це великий допоміжний чинник у виготовленні реального пляну дії в цьому терені, який наші запомогові товариства і організації лише злегка заторкнули, але ще не опанували ні одного міста чи містечка з поважним процентовим відношенням українського поселення.

Покидаючи Ванкувер, я зберіг для секретаря Відділу 498, Осипа Касюхнича багато гарних думок, йому я вдячний за віддану допомогу. Вважаю, що охочим організаційно працювати для УНСоюзу п. Касюхнич напевно допоможе своїм знанням і досвідом довголітнього секретаря та організатора і з його поміччю буйно розквітне союзове життя у правдивому центрі Західньої Канади.

Крім Ванкуверу я відвідав Вернон, звідкіля о. М. Білик своєю машиною возив мене із скорістю ракети по Кемлопсах, Ревелстоках. Скрізь там запізнавав я нових людей, скрізь когось забезпечив.

У Кемлопсі д-р Лазарчук, дружина якого також лікарка, забезпечуючи своїх дітей на гарні забезпеченеві суми, сказав: „Мені інколи було соромно, що не маю змоги вибрати асекурації у своїй компанії". Він увесь час живе в Британській Колюмбії у таких місцевостях, куди мало-хто з організаторів вибираються на організаційну працю.

В усій гористій Британській Колюмбії у долинах, серед непроглядних зелених садів живуть українці. Гірське повітря і вітри гартують тут людські організми, витесуючи стрункі постаті, задивлені на верхи високих гір, щоб з них набирати снаги до життя, до праці. Проїжджаючи попри їхні господарства та оселі, я снував думки: як би так їх усіх зібрати в одну велику союзову сім'ю, ото був би могутній національно-економічний бастіон над берегами Пацифіку, серед долин і верховин Скелястих гір!

І тут, у Верноні, я відбував засідання, відвідував секретарку Відділу ч. 391 Катерину Прихідко, яка недомагає здоров'ям та й праця в хаті не дуже сприяє тому, щоб вона могла більше часу посвятити організацій- предсідник Відділу Теодор ній праці. Відвідував мене Клинчик, людина, віддана союзовій ідеї, але без можливостей поліпшити анемічне життя Відділу. На скликані мною сходини прибули майже всі члени Відділу, яких я поінформував про стан Відділу, яким вказав шляхи до активізації союзового життя, розповів про велику допомогу о. пароха М. Білика, завдяки якому зорганізовано 6 нових членів на 25,000 дол. високовартісного забезпечення. Згадуючи з великим признаненням готовість о. М. Білика допомогти великій справі, я відлетів у славетну столицю ковбоїв — Калґари, в котрій перебував два дні.

2-го листопада я прилетів до Калґари і того самого дня відбув з членами Управи Відділу ч. 500 та звичайними членами в залі української католицької церкви сходини. Як і в інших місцевостях обговорено на сходинах союзові проблеми, але основною справою було підшукання відділового організатора, на якого мала б спиратися вся організаційна праця Відділу. Висунено кандидатуру брата предсідника Управи Відділу ч. 500 д-ра Мирослава Гладишевського — п. Любомира Гладишевського, людину проворну, метку, ініціятивну та інтеліґентну, але кандидат, з яким і я особисто довго говорив, не давши своєї дефінітивної згоди, згодився пропозицію обміркувати.

У Калґарах тягар союзової праці спочиває в руках невсипущого майора Михайла Ковальського, якому з уваги на вік та хворобу ніг треба конечно активної допомоги у праці збоку молодих, здорових, ідейних українців, яких, Богу дякувати, в Калґарах не бракує. Майор М. Ковальський з великою радістю послужить молодій людині своїм досвідом у союзовій праці, питання тільки, хто згодиться працювати у Відділі УНСоюзу в Калґарі, розбудувати цю важливу українську станицю у такому атрактивному місті.

Мій шлях п р я м у в а в просторами саскачеванських прерій. У снігову заметіль о год. 10-ій вечора прибув я до Саскатуну. По мене виїхали о. В. Івашко, Теодор Баран і його дочка панна Тереса. Замешкав я у резиденції о. Івашка, а більше перебував у п. Барана, в хаті якого обговорювано всі союзові питання, включно до методики асекурування. Спільне перебування постійно вносило новий союзовий матеріял, а виповнювання аплікацій при забезпечуванні давало практику, таку потрібну кожному секретареві, а ще більше організаторові. Пан Т. Баран — це інтеліґентна людина і тому має всі дані бути передовим обласним організатором на Захід Канади, де має він дуже багато знайомих, головно отців - душпастирів, для яких розмалював багато церков.

У Саскатуні, де я маю багато знайомих, навіть шкільного товариша, як виявилось, є доволі багато союзових проблем, без розв'язки яких не може поступити вперед союзове життя Треба було підготовити й нашвидку скликати загальні збори Відділу 444, вибрати до Управи Відділу нових людей, зактивізувати їх і передати їм до виконання багато справ, занедбаних унаслідок затяжної хвороби секретаря Відділу п. М. Жеребецького. У висліді 16-го листопада на річних загальних Зборах Відділу вибрано нову Управу з д-ром С. Держком як предсідником, а Т. Бараном як секретарем. Запляновано велику організаційну акцію. Повну моральну допомогу у союзовій кампанії обіцяв Владика Андрей, який саме під цю пору задумує велику перебудову старечого дому.

Вдячний усім увічливим саскатунцям, зокрема о. В. Івашкові, за гостинність, з панству Баранам за поміч у праці та за опіку, після одного тижня перебування у Саскатуні, тим разом уже поїздом, бо працівники летунських ліній саме застрайкували, поїхав я до Вінніпеґу. Тут на короткий час задержався, відбув сходини Округи, ряд ділових офіційних розмов — і поспішив до Давфину, де, відновлено суспендований Екзекутивою УНСоюзу Відділ 494, вибрано нову Управу з секретарем Софією Батюк і проведено пропаґандивну акцію для відродження союзового життя.

Давфин — манітобське місто, віддалене від Вінніпеґу на 200 миль на північ, в якому живе до 40% українців. Українські католицька й православна громади тут великі й свідомі, тому варто присвятити їм більше уваги й праці.

Останнім осередком моїх організаційних операцій був Форт Вілльям Завдяки енергійності союзових діячів: предсідника Управи Відділу п. М. Лисого, секретаря Бориса Стахова і члена Відділу О. Петришина, я зумів не тільки здобути кілька нових аплікацій, але й відбув засідання з Управою, реферуючи актуальні асекураційні проблеми. Відвозив мене п. Омелян Петришин на летовище в неділю 5-го грудня.

У першій декаді грудня 1966 року я вернувся до дому з поїздки, яка тривала 85 днів, від 11-го вересня до 5-го грудня 1966 року.

Підсумки і загальні міркування із цієї поїздки такі:

— Неораним облогом лежать цілинні землі західніх провінцій Канади, тому треба ці простори із свідомим українським елементом включити в мережу союзових Відділів.

— До цього діла потрібно людей, повних енергії, завзяття, ідейности, розуміння і віри в потребу існування великої української громадсько - економічної бази, якою є Український Народний Союз.

— Противники УНСоюзу, яких зрідка можна зустріти, це звичайно індеференти супроти всіх проявів національно - духового та господарського життя. Основна причина, чому УНСоюз не вийшов ще на Заході Канади на передові позиції, лежить у нас самих, бо ми ще не застартували справжньої, динамічної організаційної акції на широких просторах західних провінцій Канади.

— Здеклярованих ворогів організаційної праці УНСоюзу теж не запримічується на публічних виступах, а коли наші Відділи у своїх балансах не виказують росту, то причина застою в браку організаційних робітників, або робітників кваліфікованих.

— Змагатись за терен, за простір, за людей на тому просторі, за їхні душі зможемо з видними результатами щойно тоді, коли матимемо на кожен заклик і на кожну потребу вишколеного секретаря, організатора чи члена відділової Управи.

Я з розмислом на початку моїх інформацій подав до відома, які завдання мав перед собою, виїжджаючи в західню Канаду. Докладніші ділові звідомлення вислано вже давно до Головної Канцелярії. Тут ще хочу підкреслити, що в цій поїздці я забезпечував сам і другим допомагав в організаційній праці.

Вважаю, що така поїздка була конечністю. Траґедія в тому, що УНСоюз не диспонує аж такими великими організаційними к а д р а м и, щоб частіше міг висилати ударників асекураційного діла в загрожені простори. Швидка і проникллва дія кваліфікованих союзових організаторів там, де цього вимагають пекучі потреби, надасть УНСоюзові ширшого розмаху і дозволить йому виконати свої важливі завдання, сповнити велику історичну ролю.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ДОРОГАМИ КАНАДІЙСЬКОЇ ПІВНОЧІ

(Закінчення з стор 4-ої)

ремі колись міста, сьогодні — це вже одне, лежить в провінції Квібек, що є французькою провінцією Канади. Це невелике місто шахт і промисловости, мало колись поважне число українців та було одно з активніших на півночі Канади, а наші національні організації, зокрема УНО, було національною остоєю проти досить комунізуючого робітничого центру, що мав своє гніздо власне на півночі. Сьогодні воно в українському аспекті майже перестає існувати. Ще тільки декілька родин залишилися тут та й вони в будучому плянують виїжджати. Старанням о. Чайки побудовано тут, як також у Валдор, дуже гарні українські церкви. Приїхавши там і зустрівшись з п. Вовком та його родиною, ми відвідали кілька українських родин, а потім разом з о. Чайкою мали півгодинну радіопрограму на французькій радіостації, в якій я десять хвилин розповідав про УНС. Треба рівнож підкреслити, що французи куди краще ставляться до українців, як не раз деякі другі наші канадійські співгорожани. Вони радо все допомагають, а спеціяльно, коли йдеться про українську католицьку церкву. Опісля о. Чайка відправив Службу Божу, та ми знову повернулися до Кіркленд Лейку, щоб виїхати до Тимминс. Прощаючись із п. Вовком. Він все одно є оптимістом, запрошував, щоб колись у відповідний час приїхати туди, бо він вірить, що все ж таки можна б тих, що залишуться там, приєднати до членства УНСоюзу.

В напрямку до Тимминс

Повернувшись до Кікленд Лейку та зустрівши ще кілька наших людей, прощаючись з ними, всідаємо до елегантного авта п. Карася, який везе нас до Тиммінсу, щоб там увечорі на год. 7-му зустрітись з багатьма людьми у церковній залі, де якраз громада влаштовує ювілей супружого співжиття секретареві нашого Відділу п. Воркевичу. Ми з о. Чайкою говоримо про різніпрерізні справи, але коли вже маємо говорення досить, переходимо на спів. Погода гарна, а серпентинова дорога, хоч місцями покрита маленьким сніговим „простиралом", під захід сонця виглядає чудово! На майже докладно умовлений час — ми були в Тимминс. Входимо до залі, де досить багато людей засіли за обильними столами. Вправді, імпреза доходить вже майже до кінця, однак дає нам змогу взяти ще в ній бодай коротку участь, та побажати нашому секретареві багато щастя і здоров'я в його дальшому житті і праці для УНС! Щиро на порозі залі вітає нас о. парох С. Смик, який своєю активною працею з'єднав собі велику симпатію і любов парохіян. Перекинувшись словами з нашим секретарем і другими присутніми членами Відділу, ми договорюємося, коли і як маємо продовжувати нашу організаційну працю, йдемо до парохіяльної резиденції, та разом з оо. ще довго говоримо - дискутуємо про різні справи, в яких найбільше місця відводимо УНС. Наговорившись досхочу, о. Чайка і п. Карась повертаються до Кіркленд Лейку, а ми з о. Смиком йдемо відпочивати. Так закінчили ми дуже активну неділю, в якій проїхали біля 500 миль, були на двох Службах Божих, мали радіопрограму та остаточно добилися також і на ювілей. Дальше успішне перебування у Тимминс позначилося відвідинами багатьох наших родин, відвідинами дому УНО і новозакупленої церковної оселі. деяких родин на передмістях Тиммінсу, як Шумикер і Совт Поркюр, спільним засіданням управи Відділу, гостиною у домі п-ва Воркевичів — все це організаційно зрушило справи УНС. Секретар Відділу п. Воркевич, як довголітній і щирий союзовець, допомагав мені у підшукуванні молодших людей до праці у Відділі. Подібна проблема наших людей і в Тимминс — у місті копалень золота, міди, срібла. Спочатку тут було багато наших людей, сьогодні, на жаль, також вони хотіли б, доробившись дещо, виїжджати до кліматично тепліших місць (клімат у Тимминс, хоч і холодний, зате сухий і дуже здоровий). Тому наша громада маліє, а при тім і громадське життя. Життя парохії було тут також сповільнилося, але є в Бозі надія, що новий парох, молодий і енергійний о. Смик, доведе парохію до нового росту і розвитку. У своїй організаційній праці я знайшов велику допомогу від багатьох наших людей. Всі вони радіють, як до них, як кажуть, хтось загостить, бо все чомусь північ всі оминають. Прощаючись з ними, я пообіцяв їм другі відвідини, в яких можна буде багато більше зробити, а вірніше докінчити розпочате. Закінчуючи працю в Тимминс, я різними зв'язками старався зв'язатись якось із ще одним осередком, найдалі висуненим на північ, як тут кажуть, де навіть „птахи не хотять долітати" — Капускейсінґ.

Їду туди

Нав'язавши деякі зв'язки з Капускейсінґ (там немає нашого Відділу, громада невеличка, немає там і нашої церкви, а священик з Тиммінсу доїжджає тільки вряди-годи) я „підмовляю" о. Смика, щоб таки тієї неділі, коли я там буду, приїхав, що о. Смик і зробив. Я виїхав туди в четвер під вечір. Сідаю на автобус у Тиммінс; переді мною двоє старших людей, з розмови чую — українці. Їдуть десь до поблизької від Капускейсінґ оселі. Старався нав'язати з ними розмову, але якось вона не клеїлась. Щось досить підозріло на мене вони поглядали, а він аж два рази мене питав, чи я не „пріст". Видно, що чомусь він недолюблює їх, а може прямо якийсь „загублений" український дух, яких у тих „сторонах індіянів", кажуть, не бракує. Вже також добре під вечір заїжджаю до Капускейсінґ. Зупиняюсь просто на дорозі, бо автобус стає побіч залізничної лінії, яка там обслуговує і називається Норт Райлвей. Прямую до телефонічної будки, щоб роздобути число телефону п. Дутчака, що давніше був виказав добру волю бути нашим секретарем. Дзвоню, але, на жаль, нічого з того не виходить, бо дружина його заявляє, що він хворий. Шкода мені було дуже, що написав попередньо листа з Тимминс про приїзд, бо, як пізніше виявилось, п. Дутчак аж ніяк не був заінтересований справами УНС. Не залишилось мені нічого, тільки йти до готелю, а там „роздумувати", як зв'язатися ще із деким. Вже колись давніше чув я, що з активніших є пп. Блекот і Томюк. Пробую до п. Блекота, але безуспішно, бо телефон вперто не відповідає. Щастить зв'язатися з п. Томюком, який має нічну „шихту" у праці, та обіцяє, вертаючись із неї у ранніх годинах вступити до мене. Пробую я ще в інші місця. Не повезло... З прикрістю зійшов я вниз до ресторану, з'їв вечерю, розглянувся в „сусідстві" по місті та рано пішов спати, з надією, що може слідуючий день присесе щось краще. І дійсно, раненько п. Томюк стукає в двері. Розговорившись про „ситуацію" в Капускейсінґ, яка для УНС не дуже то сприємлива, я все одно постановив поробити всі заходи, щоб як не тепер, то бодай в будучому зорганізувати тут Відділ УНС. Разом з п. Томюком їдемо до п. Блекота, який далі зв'язав мене ще з іншими нашими людьми та вже був там моїм дорадником і помічником. З ним ми оглянули місто, яке хоч дуже „холодне" — розбудовується. Підстава розвитку і запевнення праці населенню — це велика і модерна фабрика паперу. Є й інші фабрики легкої промисловости. Українська громада невелика і громадська праця її досить обмежена. Є ще родини, які докладають всіх сил, щоб зберегти своє „я": пп. Блекоти, Тимюки, Мерзи, Хлопаві і други. На неділю приїхав, як було умовлено, з Тимминс Всеч. о. Смик. Службу Божу відправляє в англійській католицькій церкві. Погода не дописує, густий сніг покриває землю, з досить низькою температурою. Невеличка кількість українців зібралася в церкві. Перший раз за довгі часи, помагаючи о. Смикові, я співаю Службу Божу, стараючись включити до спільного співу присутніх. Не вийшло з того нічого. Однак, по закінченні відправи, всі вони були дуже вдячні та на всі лади вихваляли „мій спів". Спеціяльно захоплені були відправою нашої Служби Божої жінки багатьох наших українців, які у великому числі є чужинками. Вони стверджували її велич і красу; о. Смик виголосив дуже гарну проповідь на тему співпраці, любови ближнього і свого народу. Опісля було ще хрищення новонародженої дитини одного із наших людей, що вже комплетно були відстали від нашої церкви і народу і лише вплив о. Смика врятував їх для нас. Цікавим був випадок, що на нашій Службі Божій був присутній один японець Біл, який дуже полюбив наш обряд, навчився вже дещо по - українськи говорити, але найважливіше... полюбив також наші страви як: голубці, пироги, борщ... І дивне - диво: наші люди починають свого цуратися, а чужі бачуть в ньому красу. Багатьом варто б дещо із цього навчитися!.. По закінченні церковних відправ ми, разом з о. Смиком, вступили ще на короткий час до п-ва Шарабурів, Томюків, Блекотів, та пішли відпочивати, щоб завтра рано (понеділок) закінчити ще деякі справи і вибиратися до Тиммінсу. Хоч багато було б до побажання у виконуванні праці, все ж таки вдалося мені покласти перші підвалини під зорганізування Відділу УНС в Капускейсінґ.

Найближчі там відвідини мають там поставити підвалини під розбудову загально - громадського і церковного життя, в чому, здається, буде заслуга і перших наших основоположників Відділу УНС. Тим часом віримо, що вони будуть підготовляти ґрунт для цього.

Повертаємо до Тиммінсу

Снігом завівало майже цілу ніч, впало його досить, але ми в пополудневих годинах таки всідаємо в авто о. Смика і направляємося до Тимминс (це біля 150 миль). „Гайвей" був уже посипаний сіллю і мусів топитись, дорога ставала чимраз кращою. Виїжджаючи з міста, не були ми певні дороги. Ми розпитуємо якусь жінку, куди до гайвею? Жінка (понад середнього віку) не розуміє нічого по - англійськи, бо вона, виявляється, француженка! Коли пізніше ми над тим роздумували, то приходили до різних висновків. Виміною думок та вражень, а при тім і журби, як бодай трохи розрухати громадське і церковне життя між нашими братами і сестрами тут, і як допомогти їм в цьому, — ми щасливо доїхали вже у вечірніх годинах до Тиммінсу. Погода тут майже та сама: сніг і холод.

Закінчуючи всі справи, стрічаюсь ще з секретарем нашого Відділу п. Воркевичем, якого я просив мати хвилевий нагляд над новозорганізованими членами в Капускейсінґ; мав ще зустріч із визначнішими громадянами Тиммінсу, як пп. Пацин, Репаловські і другі. Потім зібрав я свої „манатки", щиро попрощався з Всеч. о. Смиком і всіми, які допомагали у праці, всідаю до поїзду, що аж на другий день має завезти мене до Торонта.

В дорозі додому

Влаштувавшись у поїзді, який майже на кожній станції зупиняється (іншого на півночі немає), я робив неначе підрахунок моєї понад місячної праці для УНС на півночі Канади. Ніби на фільмовій стрічці пересувалися люди, події, відвідини, зустрічі і т. д. Насувалися різні думки, позитиви, неґативи. Що і як далі? Був я змучений фізично ,але був підкріплений духово! Був я вдоволений із проробленої праці. Переконаний також, що є ще багато гарних, добрих і щирих людей, які готові багато - багато зробити, як вони не раз кажуть „для української справи", без огляду на обставини. Одного тільки треба — праці і ще раз — відданої праці. За винятком Судбур і Тиммінсу, де ще є дещо більші наші скупчення, в тих других місцях моїх відвідин вони майже зникаючі чисельно, але і вони ще „великі і сильні" духово. Вони потребують допомоги, яку може і мусить їм дати наша найстарша, найбільше в тому заслужена, організація, якою є УНС. Так роздумуючи, я здрімався і снився мені сон великої візії — УНС! Аж другого дня у передполудневих годинах я відчинив двері своєї хати. Та вже в перших днях побуту вдома, я переслав всім своїм приятелям і знайомим запевнення і подяку, запевнення нової нашої зустрічі, подяку за гарну і милу співпрацю. Погода в Торонті, хоч то вже був початок листопада, стояла гарна і тепла, а снігу ще тут ніхто й не бачив. Але й снігова, холодна Канадійська Північ — є направду гарною.

ПЛЯН ПРАЦІ ОКРУЖНИХ КОМІТЕТІВ ВІДДІЛІВ УНС НА 1967 РІК

Вже розпочався сезон загальних зборів союзових Округ, на яких будуть обрані нові окружні управи та намічені пляни праці на цей новий рік. Нижче подаємо найважливіщі справи, які, Округи повинні включити в свій плян праці, основно їх передискутувавши на зборах.

1. НАША ТРИРІЧНА КАМПАНІЯ

У відміну з попередніми роками Екзекутива схвалила не одно - але трирічний плян нашої організаційної кампанії з метою здобути за ці три роки 24.000 нових членів, щоб, покривши втрати, в 1969 році, тобто в 75-річчя УНСоюзу дійти до 100.000 членів. Велика мета вимагає великих трудів. В цьому році ми повинні здобути 7,000 членів, а в наступних 8,000 і 9,000. Щоб дійти до цих великих чисел треба вимагати від Відділів, щоб вони придбали кожного року бодай стільки нових членів, скільки виносить 10% їх загального стану членів та щоб незалежно від того подбали, щоб впродовж року придбати бодай 5% чистого прибутку членства. Слід докласти всіх старань до того, щоб призвичаїти Відділи негайно після втрати члена, придбати нового на його місце. Округи повинні активно допомагати в цій новій кампанії; вести статистику осягів і втрат Відділів й дати допомогу потрібуючим її; звертати увагу тим Відділам, які тратять членів й не організують нових, або організують замало.

2. ОКРУЖНІ ЗБОРИ ТА НАРАДИ СЕКРЕТАРІВ И ОРГАНІЗАТОРІВ

Округи повинні відбудувати один-два рази до року загальні, окружні збори, зате бодай що другий місяць відбувати наради самих секретарів та організаторів, відділових й окружних, щоб обговорити актуальні справи, а передовсім справу організування членів. Такі наради дозволять Округам познакомитися з працею Відділів, слідкувати за їх працею й допомогти їм у потребі.

3. ПІДШУКУЙМО ВІДДІЛОВИХ ТА ОКРУЖНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

УНСоюз готовий добре оплатити постійних організаторів, однаково відділових, як окружних. Як відомо, піднесено винагороду за члена, який забезпечиться на тисячу долярів з вісім на десять долярів. Також встановлено ряд інших нагород для організаторів членів. Треба дільки підшукати організаторів. Нехай Відділи підшукають відповідні особи на відділових організаторів, які можуть частинно відтяжити секретарів, а також всі разом шукаймо організаторів окружних. УНСоюз договориться з ними щодо їх оплати. Також слід розглянутися за відповідними кандидатами на обласних організаторів, яких УНС прийме на постійних урядовців УНСоюзу з постійною платнею, соціяльним забезпеченням, правом до пенсії тощо. Шукаймо їх поміж молоддю й старшими, навіть пенсіонерами.

4. ПОМАГАЙМО ОЗДОРОВИТИ ВІДДІЛИ

Найбільшою перешкодою в нашій праці та рості є це, що майже половина Відділів зовсім не активна. Причиною цього є невідповідні Відділові уряди, зокрема непрацездатні секретарі та брак відділових організаторів. Також часто малі числом Відділи не можуть як слід працювати. Тому Округи повинні допомогти оздоровити Відділи в Окрузі, зокрема: 1) получити малі й неактивні Відділи та 2) обрати працездатні управи Відділів, а зокрема відповідних й працьовитих секретарів. На першій нараді треба обговорити усі Відділи й намітити програму праці, зокрема які Відділи слід получити з другими та яким секретарям порадити знайти своїх заступників. Також слід шукати для кожного Відділу організатора й порадити Відділам обрати окрему людину на цей пост.

5. УЛОЖИТИ СПИСОК ГРОМАД У ЯКИХ СЛІД ЗАКЛАСТИ НОВІ ВІДДІЛИ УНС

Треба докладно пройти всі громади на території Округи, в яких є наші земляки та наші церковні й світські організації, але немає УНС й там старатися закласти Відділ УНСоюзу. Якщо самі Округи не зможуть цього перевести, УНСоюз пошле туди свого організатора. Але найважніше зладити точний список таких громад. та переслати його Головній Канцелярії УНСоюзу.

6. ПІДГОТОВІМ СОЮЗОВЕ ВІЧЕ, ПАНЕЛЬ ЧИ ДОПОВІДЬ НА ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ ТЕМИ

У програмі діяльности, схваленій на цей рік, Екзекутива підмітила влаштування ряду публічних союзових віч, загальних або присвячених справам жіноцтва та молоді. В таких вічах чи панелях, або у союзових публічних доповідях, слід було б порушити не тільки союзові справи, але питання життєвого забезпечення й його вартости та конечности для осіб і родин взагалі. Треба поширювати знання про життєве забезпечення, а також мобілізувати жіноцтво, яке часом перешкоджує батькам забезпечити родину, не доцінюючи вартости забезпечення для вдержання родин. УНСоюз радо поможе у цьому. Напишіть до Головної Канцелярії.

7. ПЕРЕВЕДІТЬ АКЦІЮ ПІДВИЩЕННЯ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЧЛЕНІВ

Статистика каже, що 40% нових грамот видається в Америці для тих, які вже є забезпечені й підвищують своє забезпечення. Є правило, що в міру збільшення заробітків та майна люди підносять своє забезпечення. Якщоб ми так поступали, ми могли б скоро подвоїти число наших членських грамот. Тому слід перевести в своїх Відділах окрему акцію за збільшення сум забезпечення наших членів. Для цього надаються всі наші грамоти, включно до наших нових: акцидентових і термінових. Поширюймо їх поміж нечленами й членами, до яких маємо легший доступ. Дораджуймо секретарям Відділів, при нагоді збірання вкладок, давати членам союзові брошурки про ці нові грамоти.

8. ПЛЯНУЙМО АКЦІЮ ВІДНОВЛЕННЯ ГАСНУЧИХ ГРАМОТ

Відомо, що наближається 20-річчя прибуття нової іміграції, якій кінчаються її 20-річні грамоти. Стараймося перевести спеціяльну кампанію за те, щоб такі члени ще заки їх грамоти вигасли, наново забезпечилися. Тяммо, що ця акція є одною з найважніших, які нас ждуть цього й наступних років.

9. АКТИВІЗУЙМО Й ВКЛЮЧАЙМО В ПРАЦЮ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ

Нехай уся праця не спочиває на самих секретарях. Ці, які дістали високе вирізнення, бувши вибраними на делеґатів, мають обов'язок працювати для УНС. Кличмо їх на всі окружні і відділові збори та заставляймо систематично працювати для УНС. Їх далі обов'язує квота 10 нових членів у цьому році.

10. ОСОБИСТІ КВОТИ СОЮЗОВИХ УРЯДОВЦІВ

Екзекутива схвалила зобов'язати всі Відділи, їх секретарів, організаторів і делеґатів придбати в цім році бодай по 10 членів, всіх предсідників — 7, а всіх касирів бодай 5. Стараймося, щоб вони виконали ці свої обов'язки.

11. ПІДГОТУЙМО СВЯТОЧНЕ ВРУЧЕННЯ ГОДИННИКІВ І ЯКУСЬ ЛІТНЮ ІМПРЕЗУ

Якщо Округи ще не роздали пам'ятковиx годинників членам - піонерам, слід це зробити скоро й можливо святочно, бо це пошанує наших піонерів і поможе нам дістати до УНС їх нащадків. Приготуймо також якусь літню, окружну імпрезу.

Заклик Президії КУК в справі збірки на Фундацію ім. Тараса Шевченка

Місяць березень є місяцем святкувань Заповіту Тараса Шевченка і для того Народна Фундація ім. Тараса Шевченка вибрала місяць березень 1967 року для переведення ударної і масової збірки датків на цілі Шевченківського Фонду на терені цілої Канади.

— Тому, що цей фонд української культури є офіційно признаний як головний проєкт українців з нагоди святкувань 100-ліття Канади;

— Тому, що капітал, зібраний на Фундацію Шевченка, буде існувати по віки-вічні, бо лише проценти з того фонду можуть бути ужиті на передбачені статутом потреби;

— Тому, що всі стипендії та інші видатки з цього фонду будуть служити виключно для розбудови і збереження української культури в Канаді;

— Тому, що з покоління в покоління з тої Фундації будуть користати лише наші українські діти і внуки і таким чином ми збережемо живим ім'я українців в нашій країні, і

— Тому, що поруч з усіми іншими проєктами святкувань 100-ліття країни, вислід збірки на Шевченківську Фундацію буде мірою сили української громади в Канаді, —

Президія Комітету Українців Канади на засіданні 15-го лютого 1967 вирішила звернутись до всіх українців нашої країни зі закликом підтримати цю велику ідею масовою жертвенністю на Фундацію ім. Тараса Шевченка, яка стане живим пам'ятником нашої служби українській справі.

В Цьому ювілейному 1967 році станьмо всі жертводавцями, членами, фундаторами і меценатами Народної Фундації ім. Т. Шевченка!

КОМІТЕТ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Президія

о. д-р В. Кушнір
президент

С. Яр. Кальба
екзекутивний директор

І. В. Сарчук
ген. секретар

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

УСПІШНИЙ РАВТ ПРЕСИ В ТОРОНТІ

Іванка Боднарук

Нуся Чепасюк

Таня Ковальська

„У Торонті крик і ґвалт — журналісти роблять равт!" так почав свою коротку і дотепну привітальну промову п. Богдан Синишин, майстер церемоній Равту Української Преси, що відбувся в Торонті в суботу 25 лютого ц. р. У гарно прикрашеній новій і елегантній „круглій" залі церкви св. Покрови понад 350 осіб весело і в доброму настрої провели час, танцюючи під темпераментну музику великої оркестри п-ні Наталки Яблонської. За окремими столами сиділи із своїм почетом 11 краль поодиноких українських часописів, що виходять або мають свої представництва в Торонті, а побіч почесний комітет Равту з міністром Іваном Яремком і його дружиною у центрі. Понад 30 членів Спілки Українських Журналістів, відрізнялися від інших гостей гарною відзначкою у формі „журналістичної качки" рисунку мистця Мирона Левицького.

Центральною точкою равту було проголошення Кралі і двох Князівен Української Преси 1967, вибраних з-поміж одинадцяти краль поодиноких часописів. Вибору доконало, після інтерв'ю з кожною кандидаткою, окреме Жюрі, до якого входили: п-ні Ярослава Фроляк, мистець-маляр Омелян Теліжин і майстер церемонії равту п. Б. Сенишин. Кваліфікаційними нормами для жюрі були такі прикмети кандидаток: фізична краса (можливих 40 пунктів), особистий чар поведінки (можливих 30 пунктів) і суспільна активність (30 можливих пунктів).

Кандидатками на титул Кралі Української Преси були такі кралі поодиноких часописів: Таня Ковальська („Наша Мета"), Калинка Солонинка („Гомін України"), Іванка Боднарук („Новий Шлях"), Нуся Чепесюк („Український Голос"), Оля Баран („Молода Україна"), Ірка Пиржак („Ми і Світ"), Оля Огоновська („Нові Дні"), Маруся Наумчук („Дороговказ"), Христина Малецька („Батьківщина"), Христя Томків („Юнак"), Оля Сивак („Крилаті").

В окремій церемонії після променади кандидаток і представлення їх на сцені, майстер церемонії проголосив таке рішенн Жюрі: Кралею Української Преси на 1967 рік обрано Іванку Боднарук („Новий Шлях") першою Князівною Нусю Чепесюк („Український Голос"), другою Князівною Таню Ковальську („Наша Мета"). Кожна з 11 кандидаток на Кралю Української Преси отримала пам'ятковий дарунок у формі першого тому англомовної Енциклопедії Українознавства видання Українського Народного Союзу вартости 37.50 дол. Ці цінні подарунки уфундували українські установи і підприємці Торонта.

Коронації Кралі і Князівен доконав міністер Іван Яремко. Шановного міністра заля оплескувала неменше гаряче як і самих щасливих краль.

Після церемонії забава продовжувалася дальше згідно з бажанням майстра церемонії: „... щоб під танцю ритм і такт — серця з серцем був контакт!".

Пам'яті Константина Баніта

У понеділок 30-го січня ц.р. відійшов у засвіти по тяжкій недузі на 61-му році трудолюбивого життя сл.п. Кость Баніт.

Син Лемківщини, він у тридцятих роках виеміґрував з дружиною до Франції, а в п'ятдесятих роках, вже з дочкою Вірою, втрійку переїхали до Канади.

Як у Франції, так і в Монтреалі Пакійний належав до організації Укр. Нац. Об'єднання. Від початків заіснування видавництва тижневика „Українське Слово" в Парижі, Покійний був його промотором та організатором фондів, до останнього віддиху свого життя. Хоч низький ростом і слабкий здоров'ям, був непоборний в силі духа і в праці для добра справи.

Для УНСоюзу прислужився Покійний тим, що з переїздом до Канади із сотнями таких, як він „українських французів", вступив до Союзу з ріднею і поручав УНСоюз всім приятелям і знайомим. Доля хотіла рекомпенсувати його відданість УНСоюзові постом фінансового секретаря 473 Відділу в половині 1965 р., після смерти довголітнього секретаря сл.п. Йосипа Чайківського. Однак, після трьох місяців він залишив цей пост, бо, працюючи на життя і ведучи справу фінансування „Українського Слова", не міг знайти більше часу на Союзові справи, і залишився пом. секретаря та таки приєднав спільно із дочкою Вірою кільканадцять нових членів до свого відділу.

Зі смертю сл.п. К. Баніта наша канадійська союзова сім'я втратила щирого члена і організатора та прикладного громадянина з тих, які раз повіривши в ідею, були їй постійно вірні і послідовні та надмірно жертвенні.

Нехай ця згадка в „Союзовій Трибуні" буде признанням і співчуттям його дорогій дружині і дочці за їхню поміч і вирозуміння та теплу сімейну атмосферу.

Д. П.

„УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС" ВІДПОВІДАЄ...

У зв'язку з виступом „Канадійського Фармера" (ред. П. Пігічин) проти так зв. „літературної" зустрічі у винайнятій залі Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу з совєтськими поетами І. Драчем та Д. Павличком, — редактор „Українського Голосу" І. Г. Сирник у числі від 15 лютого, між ін., вияснює: ...„Наша особиста роля на тому вечорі обмежилася до головування на ньому і після закінчення вечора, як багато з присутніх це нам казали, ми перевели його пристійно і гідно. Якщо може був який недолік, то хіба тому, що в одному чи двох віршах, що були відчитані поетами з України, були такі місця, які можна було по-різному інтерпретувати..."

Вилиментик, Конн.

РОКОВИНИ НЕЗАЛЕЖНОСТИ И СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

22-го січня в приміщенні УНДому в Норт Віндгам, наш місцевий Відділ УККА врочисто відзначив Роковини дня проголошення двох актів 22-го січня 1918 і 1919 років. Про цю врочистість попередили місцева англомовна преса та українська радіопередача. Свято відбулось при значній кількості присутніх — місцевих і з Колчестеру українських громадян і двох парохів Української Католицької Церкви.

Програму започатковано відігранням американського гимну, й відтак голова Відд. УККА — п. Олійник Василь привітав всіх присутніх та говорив про тодішні наші найкращі українські військові формації, про їх подвиги, про які й досі згадує ввесь український нарід добрим словом і виявом глибокої пошани та належної любови. Він просив приявних, щоб вони вставанням вшанували їхню світлу пам'ять однохвилинною мовчанкою. Панна Галя Ардиковська відчитала проклямацію губернатора Демпсі, яку присутні прийняли з ентузіязмом та нагородили бурхливими оплесками.

В мистецькій частині програми виголосив святочну доповідь п. Лехман Петро, відомий почесний член нашої місцевої української громади. В дальшому, слідували виголошені вірші та одна рецитація, що були добре виконані. Вони переплітувались з піснями, які відспівали наші молоді студентки: Марійка Осиф, Галя Ардиковська та Лідія Олійник. В програмі були вірші, які виголосили діточки: Одарка й Ганя Децик, Ксеня й Рузя Курник, Катя Музика, Левко Антошик, Марійка Осовська, Ірка й Оля Гулич, Галя й Оля Олійник та панна Галя Ардиковська.

Свято закінчено схваленням проєкту резолюцій та відспіванням національного гимну — „Ще не вмерла Україна".

В. А.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО ГРОМАДЯНСТВА З НАГОДИ СВІТЛИХ РОКОВИН БЛАЖЕННІШОГО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО.

Українки й українці!

1967 рік залишиться незабутнім роком подвійного Ювілею: 75-ліття народин і 50-ліття священства Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа Сліпого.

Звертаємося до всіх українських церковних і світських організацій, товариств й установ із закликом гідно відзначити цей подвійний ювілей концертами, бенкетами, сходинами.

Дякуймо в цьому році Всевишньому, в особливий спосіб, за визволення Ісповідника Кир Йосифа з російського ув'язнення та просім Бога, щоб Він далі обдаровував нашого Доброго Пастиря — Ювілята всіми ласками та благим многоліттям.

Нехай відзначення цих роковин буде виявом нашої глибокої вдячности Достойному Ювілятові. Нехай героїчне життя і тернистий шлях Українського Батька-Священика, позначений тюрмами концентаційними таборами, стане для нас невичерпним джерелом сили до змагу за Божі й людські права та ідеали українського народу. Поновім, зокрема в цьому ювілейному році, нашу відданість Великому Ісповідникові й Мученикові за віру й народ, який далі благорозумно й по-християнськи спрямовує Українську Церкву на шлях віднови. Об'єднаймося коло Ісповідника - Провідника Кир Йосифа духово й дієво, та вірно співпрацюймо з ним для збереження обряду, мови й традиції Рідної Церкви, яка далі буде стояти на сторожі християнської духовости Української Нації. Це нині „єдине на потребу", що повинно порушити наше почуття співвідповідальности за долю українства в країнах нашого поселення. Нехай наші численні привіти Блаженнішому Кир Йосифові з усіх сторін світу будуть виявом нашої солідарности з Достойним Ювілятом, Символом і Борцем за самобутність і підметність Української Церкви у зв'язку віри з Вселенською Католицькою Церквою.

Нехай ці роковини скріплять нашу оборону проти наступу російського уряду на Українські Православну й Католицьку Церкви, які є перепоною в його постанові зліквідувати Українську Націю. Пригадаймо західньому християнському світові, з нагоди ювілею, як перед 25-ти роками російський уряд, за поміччю свого ставленика московського патріярха, нищив нашу єрархію священиків, монаші чини й вірних та, в той час засудив нашого Ювілята на 18 літ каторги, терпінь і пониження. Пригадаймо всім в часі ювілейних святкувань, що й сьогодні гонитель християн, російський імперіялістичний уряд, уживає всіх посередніх заходів, щоб не допустити до обнови й до юрисдикційної єдности Українських Церков за кордоном, та до їх єрархічно-правного зв'язку з Матірною Церквою в Україні, використовуючи в своїй дипломатичній стратегії екуменістичну, прихильну настанову провідників західніх християн до місійних можливостей на совєтській адміністраційній території, території, обильно скропленій кров'ю християн - українців.

Нехай ці ювілейні святкування не кінчаться лише оправданою і потрібною піснею про великі минулі заслуги Батька Народу. Наслідуймо Ювілята, Слугу Божого, в його ділах, силі волі, незахитній вірі, терпеливості й витривалості, в боротьбі за Бога й Націю, в часі цієї смути нашої Рідної Церкви. Поширюймо і поглиблюймо постійно нашу свідомість про те, що збереження соборности й утвердження одного Проводу Української Церкви в її Патріярхальному Устрою це вимога, потреба й конечність для вого, щоб нам Богом дані й Ватиканом признані права для Української Церкви ніхто не топтав, та не легковажив її вірних. Підтримуймо неустанно, морально й матеріяльно далекосяжні задуми Великого Сина України й подвижника Української Церкви, Голову Синоду її Єпископів, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, та разом з Достойним Ювілятом „Великого бажаймо".

Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви
Краєва Управа в ЗДА.

В лютому 1967 року.

НОВООБРАНА РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА ВІДБУЛА СВОЇ ПЕРШІ НАРАДИ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

скликаного на 16-19 листопада цього року в Ню Йорку. Ця справа не нова, вона актуальна від шістьох років, а насправді ідея такого конгресу сягає вже давніх, ще передвоєнних часів. Дійсна підготова ведеться у двох Комісіях — Програмовій з центром у Вінніпеґу, й Організаційній з центром у Ню Йорку. Програмова Комісія видала в минулому році літографним способом велику книгу у програмових справах і ту книгу розіслано всім центральним організаціям у всьому вільному світі. Світовий Конґрес Вільних Українців повинен стати могутньою політичною маніфестацією проти російсько-комуністичного окупанта і його політики в Україні. Звітодавець перелічує окремі дії, що намічені на Світовому Конґресі, як велика маніфестація в Медісон Сквер Ґарден, що може помістити 17,000 осіб, — під Об'єднаними Націями, — культурні імпрези і т. п. Звітодавець підкреслив той момент, коли глибоко зворушений о. кан. д-р В. Кушнір відчитав на останньому спільному засіданні Підготовної Комісії в Ню Йорку Маніфест про скликання Світового Конгресу Вільних Українців.

Політична дискусія

Над звітами проф. Л. Добрянського і И. Лисогора відбулась спільна дискусія, в якій забирали голос:

С. Куропась — чи не заскоро видано маніфест і встановлено дату Світового Конґресу, поки ще не переведено консолідації в УККА. А. Драган — в усіх центрах українських громад у світі є свої проблеми, годі було ждати до часу настання ідеальної ситуації; хай у зв'язку з Світовим Конґресом окремі центри стараються мерщій завести у себе лад. Е. Саґаш просить підтримки для акції Українсько-американських ветеранів дістати т. зв. державний чартер, що дасть їм змогу краще працювати для української справи. А. Батюк висловлює острах, щоб не було невдачі на Світовому Конгресі. Гнат Білинський — ні в одній країні нема повної української консолідації, кожна країна має право бути репрезентована. М. Стахів — це буде Конґрес тільки вільних українців, коли в якій країні нема одної, а є дві репрезентації, але вони обидві вільні, то обидві мають право участи в Конґресі, зате власне большевики разом із деякими еміґрантськими колами хочуть позбавити Світовий Конґрес характеру, що він репрезентує тільки вільних українців. І. Кедрин — формальне схвалення різних резолюцій не підвищить поваги УККА ані Дирекційної Ради, треба займатись сутньою сучасною політичною кризою та дати громаді дійсний провід. В. Базилевський нарікає, що в „Свободі" замало пишеться про діяльність проф. Добрянського, — відповідь дав А. Драган. О. Килинник атакує „Свободу", радить не перебільшувати значення лівої опозиції та висловлює подяку проф. Добрянському. М. Ценко — СКВУ мусить бути політичною маніфестацією, але й залишити тривкий слід. И. Лисогір — вірить, що українці прибудуть з різних частин світу і що СКВУ буде успішним. А. Драган — перше місце на СКВУ мусить займати проблема України, кожна країна буде репрезентована, всі постанови будуть заздалегідь узгіднені. Степанія Пушкарева — проф. Добрянський веде корисну боротьбу проти ворожих українству кол Вашингтону. С. Куропась — чому проф. Добрянський стільки ваги присвячує Азії? Проф. Добрянський — в Азії є багато приятелів української визвольної справи й Азія заактуалізувалась у міжнародній політиці. Михайло Лисогір — Консолідація в УККА потрібна для консолідації навіть на терені „Самопомочі". Я. Падох — проти загрози т. зв. підставлених делегатів. А. Батюк — СКВУ мусить стати тільки політичною маніфестацією, проти творення ще якогось тіла. Д. Ярко — проти пов'язання СКВУ з подією Третього Універсалу. Д. Левчук — зовнішня політика УККА правильна, внутрішня погана, тому завинила кризу. В. Ґалан — УККА веде тільки оборонну політику, треба перейти до офензиви, — треба доказувати, що визвольні інтереси України лежать в інтересі Америки. Треба створити при Екзекутиві Політичну Комісію. М. Стахів — звітує про рішення Комісії Публікацій: рішено видати книжку Кларенса Меннінґа про порівнання української національної революції з американською та підтримати, як другий том, кижку, запроєктовану Об'єднанням вояків українців — про першу російсько - большевицьку аґресію в Европі, якою була аґресія проти України з ціллю її кольоніяльного поневолення. Комісія публікацій плянує видати повну історію українських визвольних змагань. Гн. Білинський відчитує Заклик до збірки фондів на цю видавничу ціль. І. Хомко — не забуває справи Лемківщини і її доброї мапи.

На бажання приявних И. Лисогір інформував про заходи Консолідаційної Комісії. Висловлюється оптимістично про те, що вдасться мирно поладнади суперечку з опозицією щодо складу виконних органів. Висловлюється проти проєкту декого з приявних — назначити виразний термін, до якого повинна закінчитись та консолідаційна акція.

Гнат Білинський обороняв дату СКВУ. Пропонує, щоб п. Антін Батюк скликав її з доповіддю ред. Кедрина спеціяльно для обгодрина спеціяльно для обговорення болючої актуальної проблематики українства. Треба розмежувати компетенції Екзекутиви, Ради Директорів і Політичної Ради. На внесення М. Стахова — прийнято з подякою звіти президента і віцепрезидента УККА про політичну діяльність і СКВУ. Рішено: Рада Директорів очікує звіту Програмової Комісії СКВУ.

Вправу обрання 7-ох членів Статутової комісії відложено до закінчення консолідаційних заходів. Зате обрано 7 осіб для Комісії членських справ у складі: Спринський, Куропась, Базарко, Семанишин, Борецький, Пелешок і Калинник.

У точці „Внесків і запитів" вирнула справа кризи у Філядельфійському Відділі УККА. Остаточно уповноважено д-ра В. Галана перевести ще раз тамошні консолідаційні заходи, щодо яких д-р Галан висловився оптимістично. Д-р В. Ґалан запросив всіх на З'їзд українських комбатантів у Філядельфії 3 - 4 червня ц.р. і на посвячення першого в Америці Дому українських ветеранів. О год. 7 : 30 закрито наради.

В Балтіморі відбувся літературний вечір письменниці Дарії Ярославської

Балтімор. — В суботу 4 березня ц. р. тут відбувся заходом Української Студентської Громади авторський вечір відомої української еміґраційної письменниці Дарії Ярославської. Вечір з оригінально підібраною програмою відкрив голова УСГ в Балтіморі Андрій Чорнодольський, після чого доповідь про творчість Дарії Ярославської виголосив проф. Василь Лев, який підкреслив, що почин влаштовування молоддю авторських вечорів українських письменників і письменниць є дуже позитивний і гідний наслідування. З черги двоє студентів — Ярослава Зелінська та Андрій Татчин читали римовані дефініції „Кредо", ілюстровані творами різних композиторів, як також дефініцію „Україна" за музичною композицією Марійки Хмілевської, яка крім того цитувала етюд Дарії Яорславської „Прапор". В дальшому Олег Булавка прочитав вийняток із недрукованої ще повісти „Весна почалась" і сама авторка прочитала два із своїх нових творів, як також римовану дефініцію „Творець пера". У короткому слові до молоді і старших громадян, що виповнили вщерть залю, авторка висловила свої думки про творчість, мову і книжку, підкреслюючи — під оплески присутніх — що без української мови неможливо розвивати і втримувати українську духовість. Закриваючи вечір, голова УСГ А. Чорнодольський подякував письменниці і заявив, що він сам і його друзі навчилися багато на цьому вечері і поглибили своє зацікавлення до української літератури і книжки.

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ НЮ ЙОРК

повідомляє всіх своїх Членів, що

18-ті ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СТАНИЦІ

— відбудуться —

в неділю, 12-го березня 1967 р.

о год. 12:30 по полудні

в ПЛАСТОВОМУ ДОМІ в НЮ ЙОРКУ

СТАНИЧНА СТАРШИНА

„У поклоні Батькові Тарасові"

Увага! **МИКІЗ РАКС, ПІТТСБУРҐ** Увага!

і інші околиці ПІТТСБУРЩИНИ!

УКРАЇНСЬКА ЦЕРКВА ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ в Микіз Ракс, Па.

вшановує пам'ять

Великого Кобзаря — ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА СВЯТОМ - КОНЦЕРТОМ

в неділю, 12-го березня 1967 р.

в год. 3-ій по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в МИКІЗ РАКС

В святочній програмі беруть участь: Молодечий Церковний Хор, Дитяча Мандолінова Оркестра — як рівнож виступить Хор Української Православної Ліґи, Зах. Пенсильванії під управою Прот. Степана Голутяка. Також будуть виголошені промови в українській і англійській мовах, рецитації, сольоспіви та інсценізація про Кобзаря.

Запрошується все Українське Громадянство Піттсбурщини до участи у віддані пошани нашому Найкращому Синові, Тарасові. Хай і цей рік спом'янеться Він „не злим, тихим словом". Зібрані добровільні датки підуть на різні народні цілі.

Всіх щиро запрошує — ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

КЛЮБ КРУГЛОГО СТОЛА в НЮ ЙОРКУ

повідомляє, що чергова зустріч відбудеться у п'ятницю, 10 березня 1967 р., в год. 7:15 вечора, в залі Фрідомгавз, 20 Вест 40-ва вулиця в Ню Йорку.

Доповідь на тему: Організація і завдання української науки в США — виголосить Омелян ПРІЦАК, професор Гарвардського Університету.

УПРАВА

Увага! **ГАРТФОРД й ОКОЛИЦЯ!** Увага!

Стейту Коннектикат!

ВІДДІЛ УККА в ГАРТФОРДІ ПРИ СПІВУЧАСТИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

— влаштовує —

в неділю, 12-го березня 1967 року

о год. 5-ій по пол.

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 961 Ветерсфілд Евеню.

ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО

Святочну Доповідь виголосить

ред. БОГДАН КРАВЦІВ

Крім цього, ред. Б. Кравців буде мати доповідь на тему: „П'ятий з'їзд письменників УРСР в Києві" і ця доповідь відбудеться в суботу, 11-го березня ц. р. о год. 7:30 веч. в залі Укр. Парохіяльної Школи при 125 Ветерсфілд Евеню в Гартфорді, Конн.

До участи в Доповіді та Святочній Академії запрошуємо Громадянство м. Гартфорду й околиці, а зокрема нашу Молодь.

ВІДДІЛ УККА

АМЕРИКАНСЬКА ПРОВІНЦІЯ ОО. ВАСИЛІЯН

— оголошує —

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНКУРС

на

МИСТЕЦЬКИЙ ОБРАЗ-ІКОНУ

Св. Свщмч. Йосафата Кунцевича, ЧСВВ

з нагоди

СТОРІЧЧЯ ЙОГО КАНОНІЗАЦІЇ (1867-1967)

Нагороди за Образ-Ікону:

1. $1,000.00; 2. $500.00; 3. $300.00;

ВИМОГИ:

1. Образ-Ікона Св. Йосафата має:
   а) Зображати святого в чернечій рясі або в архиєрейських ризах.
   б) Мати розмір 43" x 33" (цалі).
   в) Бути намальований олійними фарбами або темперою.
   г) Бути відданий до Протоігуменату найдальше до 30-го вересня 1967 року.
2. Мистецьке Жюрі оцінить образи-ікони і призначить нагороди. Воно також зможе дати і більше нагород за інші образи чи ікони.
3. Всі нагороджені образи-ікони Св. Йосафата стануть власністю Отців Василіян у ЗДА з правом репродукцій.

За ближчими поясненнями щодо конкурсу, просимо звертатися на адресу:

Very Rev. NICHOLAS M. KOHUT, OSBM
Provincial Superior
22 East 7th Street New York, N.Y. 10008

Організація Оборони Чотирьох Свобід України

повідомляє, що

11 і 12 березня 1967 р. в Ню Йорку

HOTEL COMMODORE

42nd Street and Lexington Avenue, New York, N.Y. 10017

— відбудеться —

XIV. З'ЇЗД ООЧСУ

Порядок нарад:

Субота, 11-го березня 1967 року:

1. Реєстрація делегатів і гостей від 10-11 год. ранку.
2. Відкриття З'їзду — година 11-та перед полуднем.
3. Вибір Президії.
4. Вибір Комісій.
5. Прийняття протоколу XIII З'їзду.
6. Звіт Головної Управи.
7. Звіт Контрольної Комісії.
8. Звіт Організаційного Суду.
9. Дискусія над звітами.
10. Уділення абсолюторії уступаючій Управі.

Неділя, 12-го березня 1967 року:

11. Доповідь д-ра Михайла Кушніра: „Український націоналізм — джерело історіотворчої свідомости".
12. Вибір Головної Управи.
13. Вибір Контрольної Комісії.
14. Вибір Організаційного Суду.
15. Затвердження бюджету Головної Управи ООЧСУ на 1967-1968.
16. Схвалення резолюцій.
17. Внески й побажання.
18. Закриття З'їзду.

Об'єднання Жінок Організації Оборони Чотирьох Свобід України

повідомляє, що

11 і 12 березня 1967 р. в Ню Йорку

HOTEL COMMODORE

42nd Street and Lexington Avenue, New York, N.Y. 10017

— відбудеться —

І. З'ЇЗД ОЖ ООЧСУ

Порядок нарад:

Субота, 11-го березня 1967 року:

1. Реєстрація делегатів і гостей — від 10-11 год. ранку
2. Відкриття З'їзду — година 11-та перед полуднем.
3. Вибір Президії.
4. Вибір Комісій.
5. Доповідь п. Уляни Целевич: „Наші завдання".
6. Прийняття статуту.

Неділя, 12-го березня 1967 року:

7. Доповідь д-ра Михайла Кушніра: „Український націоналізм — джерело історіотворчої свідомости".
8. Вибір Головної Управи ОЖ ООЧСУ.
9. Вибір Контрольної Комісії.
10. Вибір Організаційного Суду.
11. Затвердження бюджету Головної Управи ОЖ ООЧСУ на 1967-1968.
12. Схвалення резолюцій.
13. Внески й побажання.
14. Закриття З'їзду.

В суботу, 11-го березня 1967 р., о год. 7-ій вечора

ЗУСТРІЧ - БЕНКЕТ

В ПРОГРАМІ ЗУСТРІЧІ-БЕНКЕТУ:

Відкриття, спільна вечеря, привіти: Hon. Leonard Farbstein U.S. Congressman, голова УККА проф. Лев Добрянський, голова Відділу УККА (КОАУО) адв. Роман Гуглевич, President AF-ABN Dr. Ivan Docheff, ОУВФ — мґр. Евген Гановський.

Промови в англійській мові: Hon. Everett M. Dirksen U.S. Senator, Hon. Thomas J. Dodd U.S. Senator, в українській мові, ред. Ігнат Білинський: „20 літ боротьби за українську правду".

В мистецькій частині програми: Монтаж „У боротьбі", у виконанні філядельфійської Групи Акторів: Марія Лисяк, Ліза Чепіль, Богдан Паздрій, Ярослав Пінот-Рудакевич. Монтаж і супровідне слово: Олег Лисяк. Фортепіяновий супровід: Роксоляна Гарасимович. Режисер: Богдан Паздрій. У веселій частині програми гумористичний скеч: „Світовий Конґрес".

ВСТУП НА ВЕЧІРКУ-БЕНКЕТ — 15.00 ДОЛЯРІВ.

ЗАПРОШУЄМО УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ШАНОВНЕ ГРОМАДЯНСТВО ДО УЧАСТИ В З'ЇЗДІ І ЗУСТРІЧІ-БЕНКЕТІ.

Головна Управа ООЧСУ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. от. СТЕПАНА ГАРАБАЧА і ЙОГО ДРУЖИНИ

бувші **ПАРАФІЯНИ** села Мацькович, п. Перемишль, в Шикаґо, складають

на Український Католицький Університет у Римі: **Евген Перхач $20.00; Іван Пік $20.00; Петро Новак $20.00; Петро Гут $20.00; Олекса Бардахівський $20.00; Михайло Богіра $20.00; Ольга Маланчук-Косовська $15.00; Марія Родак-Саґан $10.00; Емілія Михайлишин-Перчак $10.00; Петро Гарасим $10.00; Василь Єнданко $10.00; Іван Бардахівський $10.00; Стефан Костечко $5.00; Михайло Ханас $5.00; Люба Новак $5.00.**

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 21-го лютого 1967 року прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшла у Вічність на 55-му році життя Найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА МАГІСТЕР ФАРМАЦІЇ

МАРІЯ ІРЕНА ШАЛАУТА

ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 24-го лютого 1967 року з церкви св. Івана на Holy Sepulchre Cementery, Detroit, Mich.

В глибокому смутку:

син — ІГОР з дружиною АННОЮ і дітьми ЯРОСЛАВОМ і НАДІЄЮ

брат — ЗИНОВІЙ СЕМКІВ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми ВОЛОДИМИРОМ, ЛЕВКОМ і ЮРКОМ

Близька і дальша Родина в Америці, Канаді і Рідному Краю

Праця
HELP WANTED MALE

Праця
HELP WANTED FEMALE

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 10-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Звичайні збори Т-ва Запор. Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому. Прохаємо всіх членів прибути, щоб обміркувати програму ювілейних святкувань з приводу 60-річчя Відділу, зокрема бенкету та посвячення відділових прапорів, що є намічені на день 4-го червня ц. р. — М. Степась, предс., М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 11-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Дарахівщина — 275 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі, Грін і Сасекс вул. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглості. — Управа.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва Мир — 324 Відд. о год. 7-ій вечора. Проситься прибути і вирівняти членські вкладки до УНС. — І. Струк, секр.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовому Домі. Проситься прибути на збори та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. М. Грушевського — 219 Відд. від 7-8 год. веч. при 675 S. 19th St. На порядку: вибір нової управи. Просимо про численну участь. — о. К. Харищак, предс., Марія Юров, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45 Відділ, о год. 11:30-1:30 по полудні в Домі У. А. Горожан, 847 N. Franklin St. Проситься членство прибути. — В. В. Колінко, предс., М. Сеник, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. Проситься членів брати численну участь у зборах Відділу. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в У. А. Клюбі. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. — П. Дзюба, голова, П. Песко, кас., В. Попович, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 251 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла. — В. Козир, предс., Т. Шмагала, секр.

ПАРМА, Огайо. Місячні збори Т-ва І. Франка — 334-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в Парма Сейвінгс, 5839 Ridge Rd. Вкладки збираються від 12-2 год. Проситься прибути та вирівняти свої залеглості. — М. Задерецький, предсідник, І. Холодняк, рекр. секр., Стефанія Вохонок, фін. секр.

MONESSEN, Pa. Місячні збори 338 Відділу о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вулиці, 213 Скунмекер Евню. Проситься членів прибути і заплатити свої вкладки, а довгуючих вирівняти. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при Вест 14-ій вул. Проситься членів прибути і вирівняти свої вкладки. — Управа.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Пресв. Богородиці — 36-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу під ч. 292 Гудсон Аве. Проситься прибути на збори, а довгуючих вирівняти залеглі вкладки. — Марія Філяс, предс., Катерина Ярославська, касир, С. Гунька, секретар.

Праця
MALE & FEMALE

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

СПОРТ

ПЛАВАЦЬКА ЛАНКА УСТ „Ч. СІЧ"

Минулого місяця розпочала свою активність плавацька ланка „Ч. Січі", що є шостою спортовою ланкою Т-ва. Новий ланковий п. М. Лебедь запрошує охочу молодь і старших вписуватися до тієї нової ланки в домі Т-ва, або телефонічно звертатися по інформації до ланкового на число: 763-6357.

ФУТБОЛЬНИЙ СІМКОВИЙ ТУРНІР ШЕЙФЕР ЛІҐИ

Петерсон 17 лютого. — Висліди сьомого круга гор:
Ч. Січ — Гобокен ФК 1:2
Елізабет Айріш — Рома 3:0
Грецький СК — С. Крос 6:1
Петерзон Д. — Айріш Ам. 1:0
Пассейк СФ — Молфета 3:1

О. Твардовський

— о —

ПРОВІДНА РОЛЯ „ТРИЗУБА" ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС САМИХ

Великі успіхи „Тризуба", в першу чергу в популяризації українського імени в Америці та в спортовому світі, були можливі впродовж 15 років його існування завдяки щирій підтримці, що її дала „Тризубові" українська громада Філядельфії та околиць. На порозі нового сезону в ЗДА розкриваються нові, ще більші можливості корисної праці „Тризуба" у зв'язку зі зростом зацікавлення футболом широких кругів американців та створенням в цій країні двох нових „мільйонерських" професійних ліґ.

Вже заговорила голосніше про футбол американська преса, радіо та телевізія. Є і ряд інших познак, що футбол зможе скоро стати загальноамериканським спортом, яким тепер є бейзбол. В пору швидкого росту популярности футболу має „Тризуб" великі вигляди держати далі чільне місце в американському спорті, бо він вже відомий багатьом із своїх успіхів. Завдяки авторитетові, яким втішається „Тризуб", виринає тепер нагода ще більше спопуляризувати ім'я українських спортовців в англомовному світі.

Маючи на увазі нові умовини праці, професійна ланка „Тризуба", оформлена організаційно і статутово як неприбуткова корпорація, поставила собі нові завдання, до яких „Тризуб" старається належно підготовитись. Але використати всі нові можливості зможе „Тризуб" тоді, коли українське громадянство Філядельфії та околиць дасть „Тризубові" достаточну підтримку масовим членством у корпорації „Філядельфія Юкрейнієн Нешенелс" та справді масовою участю на всіх змаганнях „Тризуба". На таку підтримку, ми віримо, заслужив собі наш „Тризуб" — чотирократний чемпіон ЗДА, і цього вимагають від нас усіх останні події в спортовому житті Америки.

І. Мазепа
предсідник Ради Директорів Корп. „Філядельфія Юкрейнієн Нешенелс".

— о —

ВИСЛІД 15:5 ШАХОВОЇ СИМУЛЬТАНИ Д-РА О. ПОПОВИЧА

Д-р Орест Попович, шаховий майстер і чемпіон УСЦАК на 1966 рік, розіграв у неділю, 26-го лютого шахову симультану, влаштовану в домівці „Чорноморської Січі" з нагоди 10-річчя існування цього Товариства. Симультана закінчилася 14 перемогами д-ра О. Поповича, двома нерішеними та 4 його поразками. Змагово симультана була надзвичайно вдалою, бо із першуном УСЦАК зміряли свої сили в рівночасно розіграних 20 партіях декіляка найсильніших українських шахістів на Сході Америки. Після завзятої гри, яка тривала понад п'ять годин, чотири перемоги над д-р О. Поповичем здобули: О. Головацький та О. Коцюба з „Української Централі" з Пассейку, інж. Л. Харченко з „Беркута" — Перт Амбой і Д. Кулик з „Чорноморської Січі" — Нюарк. Дві нерішені з д-ром О. Поповичем вибороли д-р С. Трофименко з „Тризуба" — Філядельфія і Б. Матияш з „Чорноморської Січі" — Нюарк. Переможці партій симультани одержать як нагороди книжки про шахи.

Треба відмітити, що суперниками д-ра О. Поповича були дуже добрі шахісти, як інж. Л. Харченко — бувший першун СУАСТ-Схід, О. Коцюба — теперішній першун СУАСТ-Схід, Д. Кулик — досвідчений шахіст — експерт, та д-р С. Трофименко — бувший першун „Тризуба" — філядельфія. Іншими суперниками, учасниками симультани, були: Я. Бриль, Р. Коцюба, С. Лобур, В. Лужняк і П. Приймак, (Централя" — Пассейк), В. Сигалів, М. Стебельський і О. Твардовський („Ч. Січ"), О. Хромовська і Л. Марків (Ню Гейвен), проф. М. Коваль (Ню Йорк), М. Мостовий (Ню Брансвік), М. Грицай („Беркут" — Перт Амбой") і П. Ковальчук (Вільмінґтон, Дел.).

Цю вдалу шахову імпрезу відкрив ланковий шахів „Ч. Січі" Д. Кулик, після чого голова „Ч. Січі" мгр Богдан Підлуський виголосив коротку промову. Д-р О. Попович склав господарям подяку і признання за моральну і матеріяльну піддержку змагань СУАСТ-Схід.

Розшуки

Дмитро Романюк в Україні пошукує свого брата
ІВАНА РОМАНЮКА
з села Турка, пов. Коломия, який у другу світову війну був вивезений до Німеччини. Хто мав би якісь відомості про нього, прошу писати на адресу:
Wasyl Maksymiuk
235 Fox Hill Road
Stratford, Con., U.S.A.
Заграничні газети проситься про передрук.

Різне

Увага! Перт Амбой і околиця! Увага!

В неділю, 12-го березня 1967 року

в год. 4:00 по пол.
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 760 State Street — Perth Amboy, N.J.
— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та конвенційні Делеґати ось таких Відділів УНСоюзу:
104, 155, 168, 209, 294, 306, 312, 332, 342, 344, 349, 353, 372.
з місцевостей:
Перт Амбой, Плейнфілд, Бавнд Брук, Айселин, Картерет, Линден, Рагвей, Менвил і Ню Бронсвик.

В зборах візьме участь:
Степан ГАВРИШ, гол. радний і обласний організатор УНС.
До участи в зборах запрошуємо також всіх Членів УНС та Українських Громадян цих місцевостей.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:
Михайло ФЕДИНИШИН, предсідник
Інж. Володимир ЯНІВ, секретар

Різне

Funeral Directors

ТАРЗАН, Ч. 5771. Готовий атакувати!

Слабий запах людини нагло заалярмував мавполюда, і він сховався на дерева вгорі.

Швидко і мовчазно мавполюд кружляв поза своїм ворогом, напружуючи свої мускули... Він був готовий атакувати!